Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-Deva

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Romînia liberă

ORGANUL SFATURILOR POPULARE DIN REPUBLICA POPULARĂ ROMÎNĂ

Anul XVII nr. 4510
4 pagini
20 bani
Duminică
12 aprilie 1959

IN ULTIMELE 24 DE ORE

Vas lansat la apă

GALAȚI (de la corespondentul nostru). — In cursul zilei de ieri constructorii de nave de la Șantierul Naval Galați au lansat la apă cel de al treilea vas din acest an, un remorcher modernizat de 1.200 C.P.

Cu acest prilej, constructorii șantierului au raportat că în trimestrul I al anului acesta au realizat economii de materiale, combustibil etc., în sumă de aproape 1 milion lei.

Sesiune științifică studențească

Ieri a început cea de-a 7-a sesiune anuală a cercurilor științifice studențești organizată de Uniunea asociațiilor studențești din Institutul Medico-Farmaceutic—București. După cuvîntul de deschidere rostit de tov. prof. dr. Th. Burghele, rectorul Institutului Medico-Farmaceutic, prof. dr. Th. Bruknor prorector științific al Institutului, a prezentat referatul „Aspecte ale activității în cercurile științifice din București".

(Agerpres)

Fruntașă pe ramură

TIMIȘOARA (de la corespondentul nostru). — Ieri după amiază în sala clubului I.C.O.T. din Timișoara a avut loc festivitatea decernării steagului roșu de întreprindere fruntașă pe ramura fabricii de tricotaje „Ion Fonaghi", pentru realizările înregistrate în producție în semestrul II 1958. In perioada respectivă colectivul acestei fabrici a dat peste plan 92.241 bucăți tricotaje și a realizat economii la prețul de cost în valoare de 310.000 lei.

De remarcat că și în trimestrul I al anului curent muncitorii de la „Ion Fonaghi" și-au depășit considerabil sarcinile de plan, făcînd în același timp economii în valoare de 53.000 lei.

Adunare organizată de Comitetul foștilor deținuți antifasciști

Simbătă după-amiază, în sala Lectoratului Central al S.R.S.C. a avut loc o adunare cu prilejul zilei de 11 aprilie, Ziua internațională a foștilor deținuți și deportați politici antifasciști.

Tov. Alexandru Buican a evocat lupta plină de eroism, devotamentul nemărginit față de popor a luptătorilor împotriva fascismului.

Adunarea a fost organizată de Comitetul foștilor deținuți antifasciști.

(Agerpres).

„Steaua" de lîngă Tîrnava Mică

Termocentrala din Singeorgiu de Pădure, după 5 ani de la intrarea în funcțiune

Acolo unde azi se înalță uriașele turnuri de răcire ale uzinei, înainte cu vreo șapte ani se afla porumbiștea lui moș Takacs Balint.

Cînd dulgherul din Chibed, Dropa Arpad, a înfipt primul țăruș în pămîntul înghețat al porumbiștii, vîntul rece șuiera trist printre tulpinile golași, despuiați încă din toamnă.

Fostul dulgher de la țară aici a devenit specialist în construcții de turnuri înalte de răcire. Aici i s-a pus pe piept Ordinul Muncii. Acum, construiește pe undeva turnuri înalte, pe unul din nenumăratele șantiere din Moldova...

...Takacs Balint acum e întovărășit. Ședem în casa lui cea nouă, lîngă fereastra larg deschisă spre clădirea termocentralei.

Cu fața întoarsă spre uzină, bătrînul ridică paharul:

— Să ciocnim, în cinstea lor... Meritã...

Apoi, închină paharul cu sobrietate și-mi spune:

— Electriștii-s în prag de sărbătoare. Aniversează cinci ani de la pornirea curentului. Și ginerele meu s-a dus...

★

Despre constructorii uzinei de pe malul Tîrnavei Mici s-a scris mult la vremea respectivă.

Dar despre cei ce-au luat-o în primire, au dezvoltat-o, pînă a ajuns una din cele mai puternice termocentrale din țară, s-a spus și s-a scris puțin.

Printre ei, pot cita pe cîțiva. Bunăoară pe comunistul Matyas Balazs, lăcătușul de precizie al laboratorului termotehnic.

Dacă vorbești cu o sută de oameni din orășelul din preajma termocentr.lei toți o să spună același lucru despre el:

— Matyas baci, e un om extraordinar!

Și din tot ce apun nu afli nimic „deosebit". De cinci ani n-a lipsit nici o clipă de la postul său. De cînd lucrează lăcătușerie fină încă n-a predat măcar o piesă defectă. Mînuiește dozimetre și vacumetre, pirometre și manometre, cu o pasiune aprinsă de parc-ar sculpta în fildeș portretul unei ființe dragi.

Ioan Lazăr, lucrează la stația de transformatoare ca electrician de înaltă tensiune. În sectorul lui de cinci ani n-a existat însă o întrerupere, nici cea mai mică defecțiune. Despre el se spune că citește un manual electrotehnic ca pe o poezie. Și știe pe de rost „versuri" întregi din asemenea poezii.

Vasile Costea: maistru de protecție, ceea ce înseamnă că se ocupă de dispozitivele de automatizare și telecomandă. Faptul că încălzirea cazanelor este automatizată, debitul gazelor și închiderea supapelor se execută prin telecomandă, se datoresc în parte și inovațiilor lui.

Iată trei din oamenii care minuiesc zilnic forța gigantică a celor 150.000 kilowați...

Asemenea oameni au făcut ca în cinci ani producția de energie electrică a termocentralei să crească de 8 ori; consumul specific de combustibil să fie redus cu 20 la sută, ca productivitatea muncii pe cap de muncitor să sporească de peste 3 ori. În primul an de funcționare, pentru nevoile proprii, uzina consuma o optime din energia produsă; azi — cu toate motoarele și automatele electrice utilizate — consumul propriu a scăzut la a 16-a parte din energia produsă. În cei cinci ani de funcționare prețul de cost al curentului a fost redus cu 40 la sută.

★

Azi 12 aprilie 1959 prăznuiesc „electriștii" a cincea aniversare a termocentralei.

De lîngă masa sărbătoresc împodobită se vor ridica unii și vor toasta pentru inginerul șef Ion Munteanu care a calificat la școala de maiștri zeci de tehnicieni. Alții îl vor felicita pe Nicolae Belu, Stama Sotri și pe alți maiștri care vor deveni nu peste mult, prin cursuri fără frecvență, ingineri electrotehnici. Unii vor vorbi despre apartamentele confortabile din blocurile în care locuiesc, despre noua casă de cultură, cu sală de spectacole, cinematograf, bibliotecă, săli de studiu și jocuri distractive; alții se vor sfătui despre ceea ce mai au de făcut ca energia produsă să fie și mai multă și mai ieftină.

Vor ciocni cu toții un pahar de vin auriu de Tîrnave, închinîndu-l aceluia care a inițiat și inspirat construirea termocentralelor și uzinelor, a orașelor noi, — făuritorea întregii noastre vieți de astăzi, partidul.

V. KONYA
corespondentul „Romîniei libere" în Regiunea Autonomă Maghiară

Micuța gospodină

— Ți-e foame, iepurașule? Ulte, acu-acu e gata ciorbița.

Foto: prof. V. ORZA

În cinstea zilei de 1 Mai

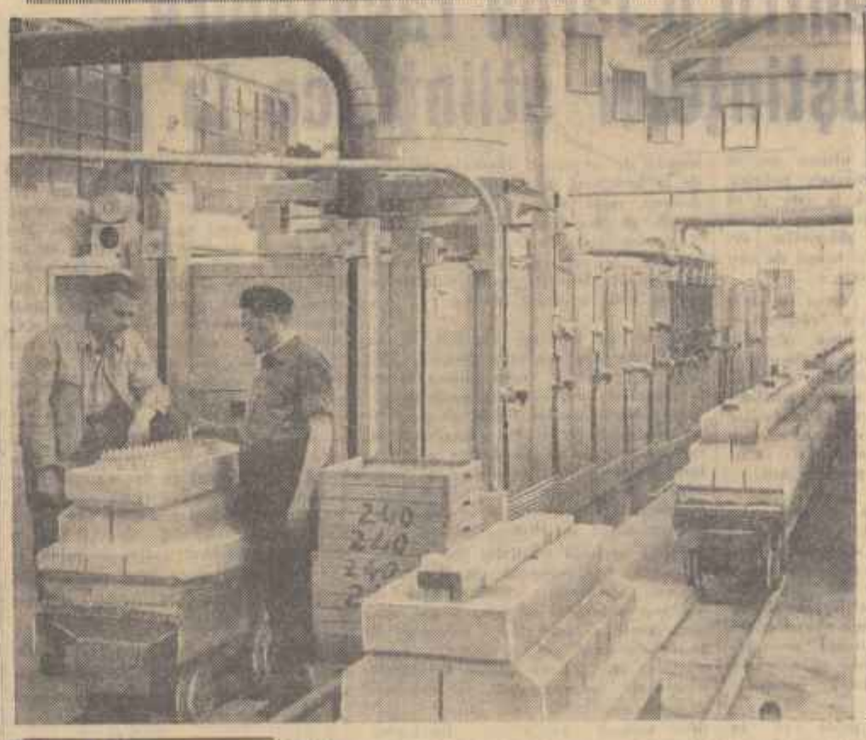

CUPTOR TUNEL

In secția ceramică a fabricii „Triumf" din Cluj s-a pus în funcțiune un cuptor tunel pentru arderea izolatorilor de bujii. Acest agregat dublează capacitatea de producție a secției și aduce un important sprijin luptei muncitorilor, în cadrul întrecerii socialiste în cinstea zilei de 1 Mai, pentru îmbunătățirea calității produselor. Într-adevăr, față de vechiul sistem de cuptoare cameră, el permite obținerea unor izolatori de calitate superioară.

Foto: NICU VASILE

CARNET DE ÎNTRECERE

Încă o șarjă rapidă

Una... două... zece... Da. În 9 zile, 16 rapide.

Normatorul ne destăinuiește amănunte interesante despre întrecerea oțelarilor de la cuptorul nr. 2.

— Lucian Pank împreună cu echipa lui are pînă acum 7 șarje rapide. Mihai Brînzei cu una mai puțin, iar Teodor Caramalis a turnat 3 rapide. Are despre ce să vorbească normatorul. După o bucată de vreme îl lăsăm însă să-și completeze situațiile și o pornim spre oțelărie.

Pe platforma celei mai noi oțelării de la Hunedoara munca era în toi. Aci totul uimește mai ales prin amploare și prin tehnica nouă pe care o întruchipează. Cuptoarele gigantice gem parcă sub povara celor aproape 200 de tone metal pe care le frămîntă fiecare. Mașina de șarjat trece grăbită dintr-o parte în alta ca să-și îndeplinească misiunea, iar oamenii veghează. În fața agregatelor de proporții uriașe oamenii par mici, mici de tot și neputincioși. Dar aparența se spulberă atunci cînd îi vezi pe acești oameni cum conduc cu atîta siguranță și pricepere uriașii de metal.

La cuptorul nr. 2 stătea de strajă echipa lui Mihai Brînzei. Primtopitorul avea de lucru cu butoanele de la masa de comandă. Se ridică o ușă a cuptorului și după cîteva secunde se lasă greoaie pe prag. Apoi venea alta la rînd și iar alta. Am așteptat să termine această operațiune ca să schimb cîteva vorbe cu primtopitorul.

— Acum nu se poate, zice Brînzei, orice minut duce la pierderi.

Renunțai la discuții și împreună cu inginerul Kraft Natan, urmăream munca oțelarilor. Se la o nouă probă. Este ultima. Un semn cu mîna și oțelarii pricep ce au de făcut. Vreo cîțiva s-au strecurat în spatele cuptorului și meșteresc ceva. Căldura le brăzdează fața cu sudoare. Dar nu se lasă. Toată hala se umple cu flăcări și scîntei; oțelul începe să curgă. Pentru un moment toți oțelarii privesc la șuvoiul incandescent. Inginerul Kraft se uită și el. S-a obișnuit de mult cu temperaturi înalte, cu șarje și alte taine complicate ale siderurgiei. Dar acum nu-i vine să tacă:

— Avem băieți harnici, spune el. Cu cîteva luni în urmă pregătirea unei șarje dura 10—11 ore și chiar mai mult. S-a pornit însă lupta pentru șarje rapide. Cine vrea să cîștige avans în întrecere trebuie să dea cît mai multe rapide. Și așa nu-i ușor. Înseamnă că în medie cuptorul trebuie să producă în fiecare oră 20.000 kg. metal.

Afiu lucruri interesante despre oțelarii de la cuptorul II. În luna aprilie ei au pornit o adevărată bătălie pentru sporirea producției de oțel. Și eforturile lor sînt demne de relevat. Iată numai cîțiva indici de utilizare a cuptorului: 4 aprilie — 8,35 tone metal pe metru pătrat vatră cuptor; 6 aprilie — 8,47 tone — un nou record al oțelăriei; 7 aprilie — 8,21 tone; 9 aprilie — 8,22 tone. Sînt indici care se realizează deocamdată numai aci, la cea mai nouă oțelărie a țării. Și el se înfăptuiesc la cuptorul nr. 2. Aci se produce în medie zilnic aproape 60.000 kg. oțel mai mult decît este planificat. Deocamdată Lucian Pank conduce în întrecere. Dar nici Brînzei nu se lasă ușor întrecut. Ambele echipe depășesc norma zilnică cu peste 35 la sută și pînă la 1 Mai mai sînt cîteva săptămîni.

I. COJOCARU
corespondentul „Romîniei libere" în regiunea Hunedoara

O ZI OBIȘNUITĂ

Ziua în care am poposit la Oltenița a fost pentru gospodăria de stat de acolo o zi oarecare. Nimeni n-o subliniase în calendar, nimeni n-o declarase „Zi record". Și totuși, cîte lucruri nu s-au întîmplat și cîte altele n-au fost puse la cale în cursul acelei zile!

Am fost la secția de lîngă oraș. Aici s-a proiectat încă de astă toamnă să se facă pe toată întinderea care ține de la lunca umbroasă a Dunării și pînă la pragul Ulmenilor, o mare și modernă orezărie. De cum s-a luat zăpada au început să se sape canale, să se potrivească după știința irigațiilor taluzuri pe marginea parcelelor și să se fixeze tuburi de beton pentru circulația apei. În ziua aceea, dis-de-dimineață, sute de oameni au împînzit parcelele viitoarei orezării înarmați cu sape și lopeți. Curățau parcelele de stratul de pămînt de la suprafață ca să coboare nivelul locului mai jos de gurile canalelor și să-i facă loc apei. În partea dinspre răsărit trebăluiau cei din Spanțov: frații Costea, Florea Spiridon, Mircea Ciocioavă și alții. Încărcau pămîntul în căruțe și-l duceau la punctele indicate. Se zoreau unii pe alții și înaintau spornic. La sud, spre Dunăre, se rînduiseră alți săpători, către miază-noapte alții. Deodată, pe drumeagul care vine dinspre șosea, se arătură duduind și zăngănind trei matahale cenușii. Erau screpere trimise de oficiul raional de îmbunătățiri funciare. Cei care le mînuiau, mecanicii Nicolae Stănculescu, Crăciun Lupașcu și Iorgu Iancu opriră chiar la marginea orezăriei. Stăncu.escu se dădu jos și-l căută prin mulțime pe Liviu Mateiaș, șeful secției.

— Care ni-i sectorul, se interesă.

— Cel de colo, arătă agronomul spre porțiunea de către apus. Mecanicul se urcă pe mașină și făcînd semn tovarășilor săi porni la lucru. Vălătuc după vălătuc pămîntul era strîns într-o cutie uriașă și dus într-un anumit loc. Forțele săpătorilor sporiră astfel înzecit. Șeful secției jubila. „Pînă la 1 Mai orezăria noastră va fi la... lucrul apei", mi-a spus el bucurîndu-se ca un copil.

M-am interesat și de secția de la Chirnogi. Acolo porumbul era pe primul plan. De-o săptămînă tehnicienii cercetau solul să vadă dacă a venit vremea pentru semănatul acestei culturi. Șeful secției — un tînăr plin de agerime — înfigea termometrul în pămînt să vadă pînă la ce grad urca mercurul. Dar mercurul se lăsa cam greu. Uneori arăta opt grade, alteori nouă. Niciodată nu se încumeta însă să ajungă la zece. Și totuși, acest hop a fost sărit. Pe la începutul acestei săptămîni, pe foaia gradată mercurul a arătat cîteva zile la rînd zece grade și chiar mai mult. Însemna că venise vremea să se pună porumbul în pămînt. Tocmai acest lucru îl și făceau oamenii de la Chirnogi în ziua amintită. Au scos pe cîmp toate semănătorile pe care le au. Nu s-au mulțumit numai cu atît. Au mai făcut rost și de vreo cîteva de la S.M.T. Și au semănat cu totul peste 100 de hectare.

La Ulmeni se lucra la vie. Butucii fuseseră dezgropați, curățați de uscături și gătiți ca niște codane cînd le scoți întîia oară la horă. Cînd am fost la gospodărie oameni legau coardele cu rafie pe spalier. Podgoria răsuna de cîntece întocmai ca la cules. Oamenii lucrau pe întrecute. Mîinile le umblau cu niște suveici. Cred că puțin a mai rămas de legat pe a doua zi din cele 60 de hectare de vie.

În ziua aceea, gospodăria din Oltenița a primit doi mecanici șefi noi. Au fost repartizați la secțiile din Chirnogi și Ulmeni unde se simțea nevoie de ei. A venit și un organizator de partid nou: mecanicul Nicolae Șerbănescu. Cum a venit a și pornit să cunoască secțiile, să stea de vorbă cu oamenii. Seara a fost convocată o ședință a consiliului gospodăriei, prima de cînd acest for prevăzut prin recenta Hotărîre a partidului și guvernului, a fost constituit. Urmau să se discute măsurile care se cer luate pentru a se îndeplini sarcinile gospodăriei, pentru a se realiza cei două milioane și jumătate de lei care au fost prevăzuți la beneficii anul acesta. Toate aceste lucruri și multe altele s-au petrecut în gospodăria de stat Oltenița într-o singură zi, o zi oarecare, o zi obișnuită de aprilie.

ION PAVELESCU

Primirea ambasadorului R. P. Chineze de către tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej

In ziua de 9 aprilie a.c., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, a primit pe ambasadorul extraordinar și plenipotențiar al Republicii Populare Chineze, Ke Bo-nian, în legătură cu plecarea sa definitivă din Republica Populară Romînă.

La primire au fost de față tovarășii Nicolae Ceaușescu, Leonte Răutu și Ianoș Fazekaș.

Filme românești la televiziunea din Moscova

Studioul de Televiziune din București a primit recent o scrisoare din partea Studioului de Televiziune din Moscova în care se spune printre altele: „Două din filmele de televiziune primite din partea dvs. („Trei dansuri românești" și „Melodii, melodii"), au fost transmise de Televiziunea din Moscova și s-au bucurat de o mare apreciere din partea publicului spectator de televiziune din Moscova".

Filmele retransmise de Televiziunea din Moscova au fost produse de Studioul de Televiziune din București în colaborare cu Studioul Cinematografic București. Regia lor este semnată de Elisabeta Bostan („Trei dansuri românești") și de Ion Barna („Melodii, melodii").

LA SEMĂNATUL PORUMBULUI

Mecanizatorul Oprea Alese de la gospodăria de stat Oltenița, la semănatul porumbului. El a oprit tractorul pentru ca muncitoarele Paraschiva Bălăneanu și Florica Drăgan să poată verifica semănătoarea și s-o alimenteze cu grăunțe.

Foto: ION PAVELESCU

Buletinul muncilor agricole

Însămînțatul culturilor de primăvară s-a realizat pînă la data de 9 aprilie în proporție de 37 la sută. Față de situația din săptămîna trecută, suprafața însămînțată prezintă o creștere de aproape 900.000 hectare. De remarcat faptul că **suprafața prevăzută a fi însămînțată cu sfeclă de zahăr a fost depășită cu peste 12 000 hectare.** Suprafețe însemnate peste plan au fost însămînțate și cu floarea soarelui (în regiunile Constanța, Galați, Timișoara, Iași etc.) **În perioada 2—9 aprilie s-a reușit să se însămînțeze 490.000 ha. cu porumb.** În regiunile Baia Mare, Pitești, Craiova și Stalin — prin folosirea întregii capacități de lucru a tractoarelor și atelajelor — s-a reușit să se însămînțeze 48—59 la sută din suprafețele prevăzute cu plante de primăvară.

Se constată, din păcate, o preocupare insuficientă pentru realizarea vitezei zilnice de lucru în regiunile Ploești, Galați, București și Oradea. Deși condițiile au devenit prielnice însămînțării porumbului, în unele raioane nu s-a început această lucrare din plin. **Este necesar ca în toate regiunile țării să existe preocupare pentru scurtarea perioadei de însămînțare a porumbului.** Pentru aceasta, ritmul de executare a arăturilor de primăvară trebuie grăbit. În regiunile Baia Mare, Constanța și Galați mai sînt în prezent suprafețe mari nearate. Gospodăriile de stat din regiunile Pitești, Cluj, Oradea, Regiunea Autonomă Maghiară n-au realizat decît 19—44 la sută din suprafețele care urmau să fie arate în această primăvară. Totodată, este cazul să arătăm că **scurtarea perioadei de însămînțare a porumbului** — principala cultură de primăvară — **depinde foarte mult de modul în care se desfășoară schimbul în vederea procurării seminței hibride.** Această operație se desfășoară cu totul nesatisfăcător în regiunile Cluj, Oradea, București, Ploești etc. ceea ce trebuie să dea de gîndit organelor agricole din regiunile respective.

UN FAPT PE SĂPTĂMÎNĂ

MIROSURI

Eugen Frunză

Citesc în ziarele apusene despre o noutate în domeniul cinematografiei. E o inovație care îmi dilată nările. Pentru că ea se adresează, fără echivoc, nasului.

Pe baza unui procedeu oarecare, se pot crea filme care, în timp ce rulează pe ecrane, mirosesc. Adică, spectatorul simte strecurîndu-i-se în nas mirosuri corespunzătoare scenelor din film. Le inspiră cu voluptate și strigă „evrika!". În sfîrșit artu, străveche noastră prietenă, nu mai are nevoie de sensibilitatea capricioasă a urmii. Ea va mirosi ca orice fleică la grătar sau ca varza murată.

Ca experiment, chestia mi se pare ingenioasă. Însă lipsa de respect față de artă e totală. Această inovație e însă un produs al deceniei. Să ieși din cinematograf și, în loc să discuți despre mesajul uman al filmului și despre măiestria actorilor, să exclami: „vai, ce frumos a mirosit!" — mi se pare cel puțin ridicol.

Dar să lăsăm cuconetul cu căței și cu unghii verzi să se trateze de plictis și pe această cale. Viața lor, nu-i așa, e ușă și se cere ugrementată. Mă rog!

Pe mine mă interesează altceva. Mă întreb dacă mirosurile vor fi autentice: mă întreb dacă vor corespunde într-adevăr infinitelor situații și personagiilor care apar pe pelicule. Și în caz că da, mă gîndesc îngrijorat la efect.

Iau un film. O vacă se uită tînguros, de afară, prin fereastră, într-o casă nou-nouță, cu cercevelele și ușile proaspăt vopsite. Spectatorii simt deodată mirosul dezolant de acceptabil și corespunzător situației. Poate că unora le displace. Dar, în general vorbind, combinația e reușită: miros de vopsele și de baligă.

Se arată, să zicem, o mezălărie. O bătaie doamnă își alege tocmai niște salam parizian, iar cățelul legat cu zgardă latră de poftă și dă din coadă. Spectatorii simt usediați de mirosul autentic al cîrnaților. Mbețele ghiorăie. Deși sadic, rezultatul e... artistic. Bravos!

În sfîrșit, aș putea înșira încă un milion de „imagini olfactive" — iertați-mi expresia. Duioase și severe, comice și tragice, melodramatice — sau cum le vreți — de la trandafiri pînă la ouă clocite. Însă toate, suportabile.

Și totuși sînt îngrijorat.

Îmi închipui, de exemplu, un film pe tema „politicii de pace" a Statelor Unite ale Americii. Pe ecran apar diverșii campioni ai acestei politici. Se țin discursuri, se dau ochii peste cap, se surîde amabil, etc. Totul e îngroșat de pașnic și colorat în albastrul cerului. Foarte bine!.. Dar care e mirosul? Probabil al prafului de puști. Spectatorii vor strănuta, vor lăcrăma — dar altă cale nu există. Va mirosi a praf de puști. Noroc că n-ai voie să scoperi un chibrit! În cinema.ograf e interzis.

Și îmi închipui, după multe altele, cu aspecte particulare, un film de ansamblu, ce s-ar vrea grandios. Ar fi vorba de „minunata, neîntrecuta și veșnica viață" a societății burgheze. S-ar investi în această operă, nu milioane, ci miliarde de dolari, scoase neștiințific din bugetul de stat. S-ar mobiliza toate resursele materiale și morale, toate reclamele și zîmbetele, toate șoldurile goale și toți sînii promițători. Până și piticile, deobicei somnolente, ar face frumos și ar slăvi capitalismul.

Și iarăși mă imaginez în sală. Filmul începe. Spectatorii inteapătă cu nările atente. De odată, un vacarm nemaipomenit! Țipete, urlete, leșinuri! Ușile cad dărîmate! O mie de oameni, într-o panică urîtă, călcînd unii peste alții, îngrozîți, sufocați, năvălesc din cinematograf, în stradă. Înlăuntru rămîn numai morții, asfixiații, întinși pe jos, ca niște jilnice vestigii ale nenorocirii.

Ce s-a întîmplat? Nimic nefiresc. S-a răspîndit în sală mirosul cuvenit. A început — foarte normal — să pută. Dar o putoare unică în felul ei ucigătoare. Parcă tot gunoiul lumii s-ar fi încins deodată. Parcă s-a năpustit din hașmale fără fund, aburind, peste capetele oamenilor.

Pe cît de veridică, pe atît de cumplită ar fi situația. Dar vorba ceea: ori facem artă adevărată, ori ce naiba?!

De aceea mă gîndesc, sincer îngrijorat, la posibila dilemă a cineaștilor americani. Și la caracterul periculos, cu potențe subversive, pentru S.U.A., al inovației.

În orice caz, eu l-aș cita pe autor în fața comisiei de anchetă. Te pomenești că e un „roșu"!

Pentru o largă răspîndire a cunoştinţelor ştiinţifice la sate

Este cunoscut că în ultimii ani se desfăşoară o largă activitate politică, culturală şi ştiinţifică la sate şi că ţăranii muncitori participă cu interes crescînd la activitatea diferitelor organizaţii obşteşti care se ocupă de răspîndirea acestor cunoştinţe.

Sarcini importante revin în acest sens şi Societăţii pentru răspîndirea ştiinţei şi culturii. Pe baza planului întocmit de Consiliul de conducere al societăţii, filiale şi subfiliale S.R.S.C. au desfăşurat o rodnică şi multilaterală activitate de sprijinire a sfaturilor populare. În rîndurile ce urmează vom analiza unele aspecte ale acestei activităţi în cîteva din regiunile ţării.

Sarcina principală pe care şi-a pus-o filiala Constanţa a fost pe de o parte antrenarea unui număr cît mai mare de cadre didactice şi specialişti, iar pe de altă parte, studierea condiţiilor specifice locale în vederea asigurării unor conferinţe diferenţiate care răspunzînd necesităţilor cele mai stringente să aducă o contribuţie la consolidarea unităţilor agricole socialiste.

Observîndu-se de pildă că în unele gospodării colective valoarea zilei-muncă a fost mai mică decît în altele, filiala a elaborat conferinţele *„Din experienţa dezvoltării multilaterale a gospodăriilor colective milionare"*, *„Participarea la muncă, condiţie de bază pentru consolidarea gospodăriilor colective"*, *„Sistemul de retribuire a muncii nu numai după zile-muncă ci şi după rezultatele muncii"*. 404 asemenea conferinţe au fost expuse de cei 80 de conferenţiari de la centrul regiunii, în timp ce alte 800 conferinţe au fost expuse de lectori locali pe baza materialelor documentare de la filială şi centru. Conferinţele au fost însoţite pe alocuri de material didactic şi demonstrativ şi ele au stîrnit interesul participanţilor care au pus numeroase întrebări.

Foarte solicitate au fost şi conferinţele despre porumbul hibrid, despre îngrăşăminte, despre utilizarea resurselor locale. Acestea reflectă interesul crescînd al ţărănimii muncitoare pentru ridicarea nivelului agriculturii şi filiala s-a orientat just răspunzînd acestor cerinţe.

Filiala din Constanţa a S.R.S.C. a găsit diferite forme şi pentru a se apropia mai mult de ţăranii muncitori. Aşa, de pildă, poate fi citată iniţiativa organizării unor brigăzi ştiinţifice formate din specialişti din diferite domenii care răspund întrebărilor puse de cetăţeni. Cele 41 deplasări ale acestor brigăzi au dovedit că ele constituie o formă potrivită de popularizare la faţa locului, a ştiinţelor agricole.

Ar putea fi citate pentru activitatea lor pozitivă în această perioadă şi filialele S.R.S.C. din Craiova, Timişoara, Iaşi, Cluj, subfiliala Mediaş. Filiala Iaşi, de pildă, antrenînd un mare număr de specialişti (cadrele didactice de la Institutul Agronomic din Iaşi au devenit, toate, membri ai S.R.S.C.), a trimis nu mai puţin de 28 profesori şi conferenţiari universitari să conferenţieze la sate şi să ajute munca în raionul Negreşti unde colectivizarea se află în stadiu avansat.

Mai sînt şi filiale ale S.R.S.C. ca cele din regiunile Oradea, Ploeşti, Piteşti, unde munca la sate a rămas cu mult în urma necesităţilor. Conducătorii acestor filiale se pare că nu apreciază pe deplin contribuţia pe care munca lor de răspîndire a cunoştinţelor politice şi ştiinţifice o poate aduce în procesul de transformare socialistă a agriculturii şi în consolidarea unităţilor socialiste existente.

Secţia agricolă a filialei din Oradea, de pildă, este compusă numai din 12 ingineri agronomi. Aceasta înseamnă că n-a fost antrenată în muncă cea mai mare parte a inginerilor agronomi şi a economiştilor în domeniul agrar aflaţi în oraş, nemaivorbind de marele număr de cadre agricole din regiune.

Activitatea slabă a secţiei ştiinţifice agricole reiese şi din faptul că a elaborat un număr mic de conferinţe, secţia bazîndu-se mai mult pe materialul documentar trimis de la centru. Aceasta a dus, cum era şi firesc, la conferinţe pe teme mai puţin legate de specificul local şi nu e de mirare că ele nu pun accentul tocmai pe problemele majore ale regiunii. Credem că practica filialei de a-şi rezuma munca la multiplicarea unei conferinţe susţe din Bucureşti este departe de a satisface cerinţele şi trebuie părăsită cît mai repede ca fiind dăunătoare.

Întreaga activitate a filialei S.R.S.C. Oradea în domeniul agricol s-a rezumat la munca de la centrul regional. N-a existat preocupare pentru organizarea unor subfiliale, nu s-au organizat consfătuiri şi ieşiri pe teren pentru a se pune bazele unor grupe de conferenţiari ai S.R.S.C. în centrele de raion, în gospodăriile de stat şi gospodăriile colective. De altfel slăbiciunile în acest domeniu ale filialei Oradea pornesc de la faptul că secţia agricolă nu şi-a elaborat nici măcar un plan de muncă. Or, în asemenea condiţii aportul filialei n-a putut fi decît aşa cum a şi rezultat : insuficient şi în niciun caz pe măsura posibilităţilor regiunii. De aceste lucruri răspunde atît conducerea filialei cît şi biroul S.R.S.C. care trebuie să asigure un control şi o îndrumare mai eficace asupra filialelor.

În activitatea de răspîndire a cunoştinţelor agricole la sate mai apar încă o seamă de lipsuri care merită atenţia organelor respective. Pe de o parte mai există încă la unele sfaturi populare o insuficientă înţelegere a rolului S.R.S.C., fapt care le împiedică să-i ceară acestei organizaţii ajutorul pe care ea l-ar putea da. Mai sînt destul de frecvente cazurile de învăţămînt şi cultură ale sfaturilor populare regionale şi raionale, care fac singure eforturi pentru rezolvarea unor treburi care cad în sarcina S.R.S.C. Altele chiar, consideră ca o greutate faptul că le vin conferenţiari de la S.R.S.C. În unele regiuni — Hunedoara, Cluj, Regiunea Autonomă Maghiară — colaborarea dintre S.R.S.C. şi secţiile de învăţămînt şi cultură ale sfaturilor populare este slabă (spre deosebire de regiunile Bacău, Constanţa şi Timişoara unde colaborarea este mai rodnică). Nu odată conferenţiarii trimişi de S.R.S.C. în satele regiunii Hunedoara, de pildă, se văd în situaţia de a nu-şi putea ţine conferinţa pentru că secţia sfatului popular n-a organizat popularizarea ei. Or, sarcinile S.R.S.C. şi cele ale sfaturilor populare au fost clar delimitate : secţia de învăţămînt şi cultură a sfatului popular care coordonează întreaga activitate culturală a satului trebuie să organizeze conferinţele ş.a.m.d., iar S.R.S.C. trebuie să asigure conferenţiari bine pregătiţi.

S.R.S.C. are şi obligaţia de a sprijini metodic grupurile de conferenţiari de pe lîngă căminele culturale şi asigurarea conţinutului ştiinţific al conferinţelor.

De asemenea, se cere un control şi o îndrumare mai atentă a filialelor de către secţiile centrale ale S.R.S.C. şi cu deosebire asigurarea conţinutului ştiinţific al conferinţelor elaborate pe scară locală, care mai lasă de dorit pe alocuri, în unele strecurîndu-se chiar greşeli serioase.

Strîngînd legătura cu secţiile de învăţămînt şi cultură şi secţiile agricole ale sfaturilor populare, asigurînd un nivel înalt ştiinţific al conferinţelor elaborate pe scară locală, antrenînd inginerii agronomi, cadrele didactice şi specialiştii agricoli existenţi în regiuni, raioane şi comune, filialele şi subfilialele S.R.S.C. vor reuşi să-şi dezvolte munca de răspîndire a cunoştinţelor agrotehnice şi ştiinţifice în rîndul maselor ţărăneşti muncitoare, contribuind astfel la întărirea şi consolidarea sectorului socialist al agriculturii.

M. RADIAN

CULTURA şi VIAŢA

De un mare succes se bucură pe scena Operei Maghiare de Stat din Cluj opera „Turandot" de Giacomo Puccini, pusă în scenă de artistul emerit Simbergher Alexandru.
În clişeu : O scenă din actul II al operei.
Foto NICU VASILE

Demostene Botez

ZIARUL

E cronica acestor zile mari
Pe care viaţa însăşi ne-o transcrie :
Pe prima pagină-o fotografie
În care-i o brigadă de strungari.

În alta, sus, un chip de ţesătoare
În munca ei, trufaşă între toate :
Un şir de blocuri noi, aliniate,
În noul cartier din Satul Mare.

Pe-a treia pagină-i un colţ de vară :
E sera de la Codlea cu garoafe.
Alături, patru cinematografe
Şi două teatre noi deschise-n ţară.

Imagini noi a zilelor de-acum,
Din nu ştiu ce cătun, din ce comună,
În foile zîrnetului se-adună
În fiecare zi, ca-ntr-un album.

Şi an cu an, modestele lui file,
În tomuri ferecate la cotor,
Tot stîrnig mereu în literele lor
Istoria acestor zile,

Ca mai apoi, în nu ştiu care vreme,
Vre-un strănepot, în ceas tîrziu de noapte,
Să descifreze toate-aceste fapte
Cu duh de epopee şi poeme

Cei mici să-nveţe-n şcoli pe dinafară
Istoria acestor timpuri noi
Cu marea galerie de eroi
Şi munca lor de-atunci, de-odinioară.

Mogoşoaia 1959

Cărţi noi

EDITURA DE STAT PENTRU LITERATURA ŞI ARTA

ION CREANGĂ : Pagini alese. *304 pag. 2,95 lei*
ION GHICA : Documente literare inedite. *164 pag. 6 lei*
LIVIU REBREANU : Opere vol. I. *408 pag. 10,20 lei*
LIVIU REBREANU : Opere vol. II. *388 pag. 10,35 lei*
CAMIL PETRESCU : Teatru vol. IV. *272 pag. 5,25 lei*
F. M. DOSTOIEVSCHI : Idiotul. *456 pag. 27,10 lei*
EUGEN BARBU : Oale şi ai săi. *316 pag. 6 lei*

THEODORE GERICAULT *„Cai prinşi"*
(Expoziţia „Aquarela" a U.N.E.S.C.O.)

Scriitorul şi viaţa

DE VORBĂ CU LUCIA DEMETRIUS

Lucia Demetrius a terminat de curînd un roman. Pe unii spectatori de teatru, obişnuiţi să găsească numele scriitoarei pe afişe de spectacol sau în programul de sală, vestea ar putea să-i surprindă. Într-adevăr, Lucia Demetrius s-a făcut cunoscută în anii din urmă, mai cu seamă prin dramaturgie, deşi bibliografia scrierilor sale recente numără şi cărţi de nuvele apreciate de cititori. Revenirea la proza epică este, poate, oiranda pe care scriitoarea o aduce unei statornice pasiuni, cu atît mai puternică cu cît se leagă de primele începuturi literare. Dar Lucia Demetrius a debutat ca prozatoare şi ca poetă.

De la scrierile acestea a şi pornit discuţia cu o rugăminte : *„Cîteva vorbe despre creaţia dvs. apărută înainte de eliberare"*.

Dacă aş sta să judec cărţile mele vechi, să le cîntăresc meritele şi cusururile, sînt convinsă că talerul lucrurilor bune n-ar rămîne gol dar nici nu ar înclina balanţa în partea lui... Sînt în aceste volume, de pildă în romanul „Tinereţe" sau în cartea de nuvele „Destine", unele părţi cu valoare de document, care ajung să oglindească veridic mica burghezie cu tarele şi cu servilismele ei. Din respect pentru realitate mi se întîmpla să izbutesc pagini în care fenomenele vieţii sociale erau surprinse nu doar la suprafaţă, ci în fondul lor, deşi atunci acest mod de a reflecta realitatea nu era pentru mine un principiu de creaţie, ci mai degrabă o întîmplare. Se mai găsesc în aceste cărţi şi pagini de analiză psihologică judicioasă alături de altele în care investigaţiile înlăuntrul „eului", încercările de a surprinde ce se petrece în individ, în individul izolat de lume, stăteau sub semnul unor influenţe ale literaturii psihologiste şi psihologizante a Apusului.

Desen de BECA RIND

— În creaţia dvs. ca şi în a celorlalţi scriitori a intervenit odată cu anii de după eliberare, o evidentă schimbare de viziune. Cum apreciaţi această schimbare, raportată la scrisul dvs.?

— În trecut, orizontul meu era limitat, lipsit de planul social, individualist, mărginit doar la cîteva probleme „eterne" : dragoste, ură, invidie, boală, moarte...

Momentul de răscruce de la 23 August 1944, care a schimbat ţara, a schimbat şi concepţia scriitorilor despre artă, însemnînd un revirimento în conştiinţa noastră omenească şi cetăţenească. Am înţeles adevărata funcţie a literaturii, am priceput din ce trebuie să se nască şi cui trebuie să se adreseze ea. Fără îndoială în ce mă priveşte trecerea nu a fost uşoară, nu pentru că nu ar fi fost acceptată în conştiinţă, ci fiindcă implica cunoaşterea altor realităţi decît cele înguste ale micii burghezii care mă înconjura : cunoaşterea unor oameni din clase sociale cu care pînă atunci veniserm prea puţin sau aproape de loc în contact, în primul rînd a muncitorilor. Contactul cu aceşti oameni, creşterea lor, aducea nevoia de a creşte şi tu odată cu ei, de a-ţi modifica uneltele şi toate mijloacele literare.

— Înţeleg că trebuie să vedem în părăsirea vechii dvs. tematici şi în abordarea unor teme noi din viaţa muncitorilor şi a satelor, rezultatul acestor străduinţi...

— Întocmai. Am început să umblu prin ţară, în fabrici şi sate, fiecare drum însemnînd pentru mine alte descoperiri. Primele mele piese au izvorît tocmai din acest contact cu viaţa : „Cumpăna", „Vadul nou"... Privindu-le astăzi, retrospectiv, în lumina pasilor înainte pe care i-a făcut literatura noastră îndrumată de partid, vom afla poate un desen mai limpede, mai sec, adesea nesusţinut de învelişul faptului de viaţă semnificativ şi al imaginilor inspirate, slăbiciuni care erau ale începutului. Şi totuşi cred că se desluşeşte limpede acolo un puternic accent de sinceritate, un efort de a surprinde adevărul şi de a mă încadra prin scris eforturilor generale de construire a vieţii noi.

— După „Cumpăna" şi „Vadul Nou" au urmat piese în care trataţi probleme ale intelectualilor. Ştim că aţi isprăvit recent o nouă lucrare dramatică. Este tot o problemă a intelectualilor sau...

— Nu. Este o piesă despre ţărănimea muncitoare. După ce am scris despre muncitori şi despre ţărani muncitori, mi s-au lucat în ultimii ani piese despre intelectuali. Am simţit la un moment dat că, mergînd numai într-o direcţie, riscam să-mi îngustez, să-mi limitez cîmpul tematic, şi posibilităţile de creaţie. Iată de ce am revenit la primele mele teme de după eliberare.

— Despre ce este vorba în noua dvs. piesă ?

— Piesa „Vlaicu şi feciorii lui" este închinată transformării socialiste a agriculturii. O bună parte din lucrările de proză şi dramatice se ocupă îndeosebi de momentul constituirii gospodăriei colective. M-am gîndit să împing acţiunea mai departe astfel încît lucrarea să surprindă două faze : momentul în care se întemeiază gospodăria (actul I) şi, cîtva timp după aceea, integrarea în gospodărie a ultimilor „individuali", momentul cînd puţinii ţărani muncitori rămaşi în afară sînt cuceriţi pentru colectiv, fiecare în felul său. Şi ca un amănunt : „feciorii" merg spre colectiv înaintea lui Vlaicu, care se urneşte mai greu şi totuşi se urneşte...

— Romanul este inspirat tot din viaţa satelor ?

— E vorba de un sat de secui (romanul se cheamă „Satul uitat"), o aşezare singuratecă şi izolată, undeva în munţi. Şi totuşi în viaţa satului acesta izolat şi mic se oglindesc foarte bine, aşa cum într-o picătură se răstrînge cerul, marile schimbări ale vremii noastre. De „satul uitat" din trecut, timpurile noi şi-au adus foarte bine aminte. Peste puţin timp în satul acesta va lua fiinţă o gospodărie colectivă.

— Bănuiesc că este vorba de un sat pe care l-aţi cunoscut în realitate. Care din s-a păstrat aspectul cel mai impresionant, sub raportul schimbărilor din zilele noastre ?

— Într-adevăr, e vorba de un sat pe care-l cunosc de 12-13 ani, unde mă duc în fiecare vară, ba chiar de mai multe ori pe an. Cred că unul din cele mai izbitoare aspecte în privinţa înnoirilor de care vorbeai este felul cum s-a ridicat tineretul, modul cum tinerii aceştia educaţi de partid, care învaţă, cîntă, se cultivă, se frămîntă, reuşesc să înfrîngă prejudecăţile, vechile deprinderi, participînd din toată inima la tot ce e nou, la tot ce înseamnă paşi înainte. Ei, aceşti tineri, sînt în mare parte eroii mei pe care-i urmăresc din adolescenţă, din anii imediat următori lui 23 August 1944 pînă la maturitate, în zilele noastre, de-a lungul a trei volume.

— Cînd credeţi că va fi gata toată cartea ?

— Mai greu de spus. Deocamdată am terminat numai primul volum pe care l-aş dori apărut în cinstea lui 23 August.

BORIS BUZILA

În preajma Congresului Uniunii Scriitorilor Sovietici

Alo! Moscova?

Ne răspunde E. Dolmatovski

Firească, discuţia cu poetul sovietic Evgheni Dolmatovski cunoscut la noi prin volumul „Cuvînt pentru ziua de mîine", amplul poem „Ceasul cumplit" şi numeroase poezii lirice, începe despre cunoscuţii vechi, despre Institutul de literatură „Maxim Gorki", despre studenţii de ieri şi cărţile lor de astăzi, despre noua generaţie de poeţi tineri care se consacră... Evgheni Dolmatovski — el însuşi făcînd parte din primele promoţii ale Institutului — a fost timp de cinci ani conducătorul seminarului de poezie din care am făcut şi eu parte, educînd în continuare noi generaţii de poeţi sovietici.

— Anul acesta conduc o grupă de seminar formată numai din studenţii anului I — ruşi, chirghizi, uzbeci, ucraineni. O grupă multinaţională, cum era şi seminarul tău... Am de gînd să îndrum studenţii de la primii paşi, pînă la lucrarea de diplomă. Noii studenţi, spre deosebire de trecut, n-au mai venit în Institut direct de pe băncile şcolii. Marea lor majoritate a trecut prin şcoala muncii. Sînt printre ei foşti mineri, colhoznici, marinari, constructori...

— *Această măsură e venită probabil ca o urmare a sarcinilor puse de partid de a lega şi mai mult şcoala de viaţă ?*

— Desigur. Legătura cu viaţa, în meseria noastră e mai complexă decît — de pildă — într-un Institut de fizico-matematici. De aceea, în prezent, discutăm încă o seamă de măsuri pentru a reorganiza practica studenţilor în aşa fel încît ea să devină o participare nemijlocită la viaţă, despre care studentul va scrie.

— *Am citit nu de mult în Literaturnaia Gazeta articolul dumneavoastră : Lirica şi contemporaneitatea, în care luînd atitudine împotriva „liricii pure" delimitaţi unele trăsături noi în lirica sovietică*

— Problemele pe care le-am pus sînt din păcate doar enunţate. Mi se pare că explicarea lor e o sarcină a criticilor. Poezia sovietică e des atacată în presa reacţionară occidentală pentru o aşa-zisă lipsă a „adevăratei lirici". E o eroare. Adevărata lirică nu poate fi despărţită de simţirile şi sentimentele cetăţeneşti ale timpului nostru. În poezia sovietică lirica sentimentelor nu poate fi despărţită de viaţa ţării. Generalumanul şi ceea umanul nu există în sine. El există doar concret, în condiţiile foarte particulare şi foarte concrete ale existenţei sociale. În lirica sovietică răsună toată gama sentimentelor omeneşti. Orice sărăcire a acestei game aduce la sărăcirea universului de gîndire a omului. Optimismul a devenit o trăsătură dominantă în poezia sovietică pentru că el este un sentiment major, cucerit în luptă grea. Fenomenele vieţii noastre sociale au devenit o parte integrantă a gîndirii noastre. Viaţa personală e o parte a vieţii sociale de aceea ea se reflectă în comportamentul cotidian, în morală... Poate exista lirică fără să exprime trăsăturile particulare ale emoţiei ? Poezia exprimă caracterul oamenilor, iar caracterul oamenilor sovietici a dobîndit o seamă de noi trăsături... Despre universul spiritual, inedit, al oamenilor sovietici şi deci despre lupta lor conştientă pentru viitor, pentru septenal, trebuie să scriem...

— *Nu mă îndoiesc că aceste teorii îşi găsesc confirmarea practică în creaţia dvs. de astăzi.*

— Mă străduiesc să termin pînă la sfîrşitul anului un nou volum de lirice. Caut să dau expresie în poeziile care vor constitui obiectul volumului, vieţii spirituale a constructorului comunismului care are astăzi un caracter cu totul deosebit. Vreau să exprim în ele suprema contopire a individualului cu socialul, a intimului cu cetăţenescul. Cu atare scriu poezii despre nemaiîntîlnitul avînt al oamenilor sovietici, al societăţii noastre, despre lumea interioară a oamenilor, mai complexă şi mai interesantă ca oricînd.

— *Desigur însă, că după ce ai scris scenariul primului film panoramic Necuprinsă-i ţara mea iubită şi scenariul filmului Voluntarii, după romanul dvs. în versuri cu acelaşi nume, n-aveţi de gînd să părăsiţi cinematografia...*

— De loc. Am terminat în prima variantă scenariul de film Mama. Nu e vorba desigur de o reluare a romanului cu acelaşi nume de Gorki, ci de o mamă sovietică, contemporană, despre problemele educaţiei, ale patriotismului etc.

— *Ce aşteptaţi de la Congres ?*

— O mare discuţie despre problemele artei atît în literatura noastră. Uriaşul avînt în îndeplinirea sepetenalului al poporului nostru, cere de la noi scriitorii, o şi mai strînsă legătură cu viaţa ţării şi o sporită exigenţă faţă de măiestria noastră artistică... Cum se oglindim acest avînt nemaiîntîlnit ?, iată întrebarea, la care va trebui să răspundă Congresul Uniunii Scriitorilor.

TOMA GEORGE MAIORESCU

În regiunea Bacău

„Ciocîrlia" cîntă... şi dansează

N-am cercetat pînă acum nici un tratat ornitologic pentru a afla longevitatea ciocîrliei. În orice caz cea despre care scriem în rîndurile de faţă a intrat în al 12-lea an de existenţă. Ea străbate nu numai cîmpurile ci şi dealurile şi munţii, iar vestea despre măiestria cîntecului său s-a dus în numeroase ţări prietene cu U.R.S.S., R.P. Chineză, R.D. Vietnam, R.P.D. Coreeană, Mongolia, Polonia, Albania, Ungaria şi Bulgaria, unde a reperat succese binemeritate. În drumurile sale prin ţară şi străinătate, cîntecul i-a fost ascultat şi jocurile i-au fost admirate de mai bine de trei milioane şi jumătate de oameni.

În prezent „Ciocîrlia" noastră — ansamblul de cîntece şi dansuri al M.A.I., se află în turneu în regiunea Bacău.

Pe şantiere

Zilele trecute ansamblul „Ciocîrlia" a încheiat prima etapă a turneului său, etapă în decursul căreia a vizitat marile şantiere chimice, energetice şi petrochimice din regiunea Bacău. La clubul central de la Bicaz, într-o hală de utilaje la Săvineşti, devenită ad-hoc... sală de spectacole ori la clubul de pe şantierele Oneştiului, „Ciocîrlia" a cîntat şi a dansat în faţa a nu mai puţin de 6500 de constructori. Pe lîngă flori, urări de bun venit şi aplauze din belşug la spectacole, membrii ansamblului au fost oaspeţi ai constructorilor, nu numai în sălile de spectacole, ci şi la locurile lor de muncă. Aflîndu-se la Bicaz, aceştia au vizitat şantierele barajului, tunelului şi centralei hidroelectrice. La Oneşti, artiştii au vizitat şantierele marilor combinate care se înalţă aici, centrala electrică de termoficare şi s-au întîlnit cu colegii lor amatori de pe şantierele noului centru industrial.

În centrele şi cartierele muncitoreşti

În prima etapă a turneului „Ciocîrlia" şi-a purtat zborul prin numeroase cartiere şi centre muncitoreşti din regiune ca Vaslui, Buhuşi, Roman, Bacău, Piatra Neamţ, Comăneşti, Dărmăneşti, Lucăceşti, Zemeş Moineşti şi altele, unde a prezentat 20 de spectacole la care au luat parte 15.400 de oameni ai muncii. În sala clubului fabricii „Reconstrucţia" din Piatra Neamţ, cea a noului teatru din Roman, în sălile cluburilor de la „Steaua roşie" Bacău, ori de la Fabrica de postav Buhuşi ansamblul „Ciocîrlia" a culeş aplauze prelungite şi ovaţii la scena deschisă.

Două evenimente importante au marcat turneu. La Roman „Ciocîrlia" a fost prima mare formaţie care a dat spectacole pe scena noului teatru recent construit în oraş. Spectacolele prezentate pe scena clubului fabricii de hîrtie şi celuloză „Steaua roşie", au constituit un dublu prilej de bucurie, căci ele au coincis cu primirea de către colectivul fabricii a drapelului de întreprindere fruntaşă pe ramură. Spectatorii şi artiştii s-au aplaudat reciproc pentru succesele în producţie şi pentru cele artistice.

Şi pe drumuri de ţară

Seria spectacolelor la sate programate pentru a doua parte a turneului a fost inaugurată de fapt încă în prima etapă cînd printre cei aproape 24.000 de oameni ai muncii care au luat parte la spectacolele ansamblului se numără şi 1000 de cetăţeni din comuna Podu Turcului, reşedinţa raionului Zeletin.

Începînd din aceste zile, două formaţii ale ansamblului vor prezenta peste 30 de concerte de muzică populară în comunele cu agricultura complet cooperativizată sau în curs de cooperativizare din raioanele Tg. Neamţ, Roman, Adjud, Zeletin şi Bacău.

ION BECHERU
corespondentul „Românîei libere" în regiunea Bacău

PE ECRANELE NOASTRE

De cîteva zile rulează pe ecranele cinematografelor noastre noul film românesc „Mingea", după un scenariu scris de Francisc Munteanu în colaborare cu Sinişa Ivetici şi Andrei Blaier. Unul din principalii interpreţi ai filmului este alături de Lazăr Vrabie şi Andrei Codarcea, micuţul I. Bodeanu.

În clişeu : Ioan Bodeanu într-un cadru din film.

Tot mai mult cărbune peste plan

VALEA JIULUI (de la corespondentul nostru). — Minerii din bazinul carbonifer Valea Jiului în primul trimestru au dat aproape 20.000 tone cărbune peste plan și numai în luna martie au depășit p'anul la cărbune cocsificabil cu 4 878 tone. Completînd bilanțul succeselor minerii au obținut și în prima decadă a lunii astfel de rezultate bune. Numai minerii de la Petrila au extras 2.404 tone cărbune peste plan din care 1.579 tone le-au dat minerii din sectorul II. Merită să fie subliniat faptul că minerii de la Lupeni care în primele 2 luni ale anului au rămas în urmă cu realizarea p'anului, în această decadă au dat 1.701 tone cărbune peste plan.

—o—

Cronica

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne a emis următorul decret:

Pentru a se putea consacra în întregime activității de îndrumare și coordonare ce le revine ca vicepreședinți ai Consiliului de Miniștri:

— Tov. Emil Bodnăraș, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministrul Transporturilor și Telecomunicațiilor se eliberează din funcția de ministru al Transporturilor și Telecomunicațiilor;

— Tov. Dumitru Simulescu se numește în funcția de ministru al Transporturilor și Telecomunicațiilor;

— Tov. Stefan Voitec, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministrul Industriei Bunurilor de Consum se eliberează din funcția de ministru al Industriei Bunurilor de Consum;

— Tov. Alexandru Sencovici se numește în funcția de ministru al Industriei Bunurilor de Consum;

— Tov. ing. Gherasim Popa, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri și ministrul Industriei Grele se eliberează din funcția de ministru al Industriei Grele;

— Tov. Carol Loncear se numește în funcția de ministru al Industriei Grele.

Azi vă informăm despre

Participarea R.P.R. la expoziția „Florariile internaționale" de la Paris

● Un original stand ornamental din flori cu tema „Nunta Zamfirei". ● Prezentarea a noi soiuri de trandafiri și gladiole. ● Ce va cuprinde standul științific.

Țara noastră va participa și anul acesta la tradiționala expoziție floricolă ce se organizează în Franța. La această expoziție — care se va ține între 24 aprilie și 3 mai a.c. — vor fi prezente cu standuri și soiuri noi de flori numeroase țări ale lumii renumite în culturile floricole. De astă dată, expoziția „Florariile internaționale" va avea loc la Paris. Pentru amenajarea ei, au fost puse la dispoziție sălile Palatului Centrului Național al Industriei și Tehnicei din capitala Franței.

În vederea participării la această expoziție, specialiștii horticoli din țara noastră au făcut din timp pregătirile necesare. În mod deosebit, și-au dat concursul Institutul de cercetări horticole al R.P.R. cu stațiunile sale — printre care Stațiunea experimentală horticolă din Cluj — Institutul Agronomic „N. Bălcescu"-București, Întreprinderea horticolă „1 Mai" București. Rodul acestei munci pregătitoare a fost concentrat la Institutul Agronomic din Capitală, unde standurile și exponatele au fost supuse unor ultime revizuiri. Materialele pentru expoziție vor fi expediate luni cu trenul, iar florile cu avionul cu cîteva zile înainte de deschiderea expoziției, pentru a li se păstra cît mai bine prospețimea.

La expoziția de la Paris țara noastră va fi prezentă cu un stand ornamental din flori și lucrări de artă, avînd ca temă „Nunta Zamfirei" a lui George Coșbuc. Într-un colț al standului, nemuritoarele versuri ale poetului vor fi redate artistic pe o maramă lină de borangic, iar din loc în loc cîteva picturi înfățișînd scene de nuntă. Întregirea temei este făcută însă prin multicolorul florilor, din care distingem roșul și albul hortensiilor, rozul gladiolelor, roșul garoafelor, portocaliul trandafirilor etc. La loc de cinste se află soiurile noi, printre care trandafirii din soiurile „Dumbrava Roșie" și „Rudolf Paloczai", un nou soi de gladiolă roșie care înflorește după 60 de zile, creat la Stațiunea experimentală horticolă Cluj etc.

Standul științific va înfățișa frumoasele realizări dobîndite în sectorul horticol din țara noastră. Prin fotografii, grafice, texte etc., vor fi înfățișate aspecte și rezultate ale metodelor înaintate aplicate în horticultură, realizările de pe loturile demonstrative, stadiul dezvoltării învățămîntului cu caracter horticol, al extinderii spațiilor verzi (parcuri, grădini) etc.

Pentru pregătirea și participarea la această expoziție se va deplasa la Paris o delegație de specialiști, condusă de biologul Rudolf Paloczai, directorul Stațiunii experimentale horticole Cluj și având ca membri pe tov. Octavian Penețan, director general adjunct în Ministerul Agriculturii și Silviculturii, tov. Grigore Constantinescu, profesor la Institutul Agronomic București, etc.

Sport

Turneul de șah de la Marianske Lazne

În stațiunea balneară Marianske Lazne din R. Cehoslovacă a început un mare turneu internațional de șah la care participă mari maeștri și maeștri din U.R.S.S., R. P. Ungară, R. P. Polonă, R. P. Română, R. D. Germană, R. P. Bulgaria, Austria, Danemarca, Iugoslavia și R. Cehoslovacă.

În prima rundă șahistul român Corvin Radovici a pierdut cu negrele la maestrul maghiar Laszlo Szabo, iar în cea de-a doua rundă a cîștigat la austriacul Glass.

Iată și alte rezultate înregistrate în primele două runde: Polugaevski (U.R.S.S.)—Gromek (R. P. Polonă) 1—0; Glass (Austria)—Jensen (Danemarca) 1—0; Fichtl (R. Cehoslovacă)—Gromek (R. P. Polonă) 1—0; Polugaevski (U.R.S.S.)—Herink (R. Cehoslovacă) 1—0; Rabar (Iugoslavia) — Platny (R. Cehoslovacă) ½—½; Malich (R.D.G.)—Minev (R. P. Bulgaria) ½—½.

După două runde, în clasament conduce maestrul sovietic Polugaevski cu 2 puncte, urmat de Kozma (R. Cehoslovacă) cu 1½ puncte. (Agerpres)

Știri

● Echipa poloneză, de rugbi Czarny Bytom, care se află în turneu în țara noastră joacă azi la Ploești cu echipa locală Petrolul.

● La Sibiu, se desfășoară azi etapa finală a campionatelor republicane de cros pe anul 1959.

● În cadrul campionatului categoriei B de fotbal, pe stadionul Dudești se desfășoară azi cu începere de la orele 10,30 partida Metalul Tîrgoviște—Unirea Iași.

● Turneul de hochei pe gheață ce trebuia să aibă loc pe patinoarul artificial din Capitală, a fost suspendat din cauza condițiilor atmosferice nefavorabile.

● În orașul Lvov, continuă desfășurarea concursului de tir la care participă cei mai buni trăgători sovietici. În ziua a patra Anatoli Bogdanov a cîștigat proba de armă calibru mare cu rezultatul de 1.146 puncte din 1200 posibile. Performanța sa este superioară cu 7 puncte recordului mondial oficial.

● La Pekin a sosit echipa de haltere a U.R.S.S. din care fac parte cunoscuți campioni mondiali, olimpici și recordmani ai lumii, A. Vorobiev, A. Medvedev, V. Bușuev, R. Plukfelder și A. Kurinov. Halterofilii sovietici vor susține o întîlnire prietenească cu selecționata R. P. Chineze după care vor face o serie de demonstrații în orașele Senhai și Canton.

INFORMAȚII

Vineri a părăsit Capitala, plecînd spre Bagdad, o delegație a Comitetului Național pentru apărarea păcii din R. P. Română, compusă din prof. univ. Mihail Ghe'măgeanu și George Traian Ionescu, ziariști, care va participa la lucrările primului Congres al partizanilor păcii din Irak.

★

De curînd au sosit din import o serie de mașini moderne pentru confecționarea tricotajelor din fire sintetice ca: mașini de aplicat garnituri, pentru cusut volănașe, etc. Noile mașini au fost repartizate, urmînd a fi montate întreprinderilor „Tricotajul Roșu" și „Adesgo" din Capitală.

★

Cooperativa meșteșugărească „Oglinda" din Tg. Mureș a reușit să producă pe scară industrială plăci rezistente de opaițuri, mai ieftine decît faianța, pe care întreprinderile locale de construcții le întrebuințează cu succes la căptușirea pereților camerelor de baie, bucătăriilor etc.

★

Azi la orele 18 va avea loc în sala Lectoratului Central al S.R.S.C. din str. Biserica Amzei 5—7, în ciclul „Pentru voi, copii" un program pentru povestiri și basme „Din comoara folclorului chinez" Povestește: Ana Marcu, scriitoare, după care urmează un program de filme de desene animate.

★

Întreprinderea de industrializare a laptelui din Tg. Mureș a început să producă lapte pasteurizat îmbuteliat în sticle ermetice. La comandă, laptele pasteurizat este furnizat zilnic la domiciliul cumpărătorilor de către unitățile U.C.I.L.-ului.

★

Simbătă seara, în sala Ateneului R. P. Române, a avut loc un concert simfonic dat de Filarmonica de stat „George Enescu" cu concursul pianistului american Iulius Katchen.

Sub bagheta dirijorului Mircea Basarab, orchestra simfonică a interpretat Trei dansuri românești de Theodor Rogalski, Simfonia a V-a de Arthur Honegger, Concertul pentru pian și orchestră nr. 1 în re minor de Brahms — solist Iulius Katchen.

★

În incinta indigoității Lucu-Giurgeni, a intrat în funcțiune o stațiune de pompare, compusă din două agregate electrice și avînd un debit total de 3 m.c. pe secundă.

Cu ajutorul acestei stațiuni și prin funcționarea întregului sistem de canale de de'ecare construite anul trecut, apa strînsă în incintă poate fi evacuată în 2—3 zile. O suprafață de aproape 12.000 de ha. va putea fi redată agricu'turii.

★

Către sfîrșitul lunii aprilie, UCECOM organizează pentru beneficiari, în București (calea Plevnei nr. 45), o expoziție de prezentare a produselor de artizanat. Vor fi expuse cu acest prilej obiecte mărunte din lemn, ceramică, diferite materiale textile, piele, împletituri etc. — care au fost pregătite pentru aprovizionarea stațiunilor balneo-climatice din țară. În aceeași perioadă o expoziție similară se va deschide și la Constanța.

Ministerul Învățămîntului și Culturii și Uniunea Artiștilor Plastici organizează luni 13 aprilie a.c. ora 17 în sala de conferințe a Bibliotecii Centrale Universitare din Piața Republicii un simpozion pe tema „Arta realist socialistă și actualitatea".

Vor lua cuvîntul președintele Uniunii Artiștilor Plastici, Ion Jalea, artiștii Cornelia Babu, Alexandru Ciucurencu, Ion Irimescu, Iules Perahim, Eugen Popa, Vasile Kazar, criticii de artă Mircea Popescu și Mircea Deac care vor vorbi despre Consfătuirea de la Moscova pe marginea expoziției de artă plastică a țărilor socialiste.

(Agerpres)

Simbătă a susit în Capitală, basul Alexandr Ognivțev, solist al Teatrului Mare Academic de Stat din Moscova. Artistul sovietic își va da concursul la mai multe spectacole de operă pe scenele lirice din București și Cluj.

★

Sfaturile populare ale regiunii Bacău și orașului Piatra Neamț au introdus transportul în comun cu autobuzele pe traseul Piatra Neamț-Săvinești. Noul traseu este deservit pentru început de două autobuze.

★

În întreprinderile din ramura bumbacului se fac pregătiri pentru ziua de 1 Iunie. Astfel se vor fabrica țesături uni și imprimate în culori și desene atrăgătoare specifice pentru copii, cum ar fi: țesătura indian în culori, olandină imprimată, pichet roua, etc.

★

Un grup de elevi ai școlii medii „C. A. Rosetti" din București a pus în scenă în regia actorului Valentin Gustav de la Teatrul Tineretului, piesa „Viața nouă", dramatizare după „Poemul pedagogic" de A. S. Makarenko. Spectacolul s-a bucurat de succes.

★

La Brăila s-a terminat de curînd construcția unei noi fabrici de gheață cu o capacitate zilnică de 8 tone. Noua unitate va contribui la îmbunătățirea aprovizionării populației cu gheață.

„Romînia de astăzi este un mare șantier de construcție"

Impresiile profesorului american Holland Roberts, culese cu prilejul vizitei sale în țara noastră

Simbătă la amiază a părăsit țara dl. prof. Holland Roberts, membru în Biroul Consiliului Mondial al Păcii, președintele Institutului americano-sovietic din San Francisco (S.U.A.), care a fost oaspetele țării noastre la invitația Comitetului național pentru apărarea păcii din R.P.R.

Înainte de plecare, dl. prof. Holland Roberts a acordat un interviu unui redactor al Agenției Romîne de Presă „Agerpres".

Prof. Holland Roberts a vorbit despre mișcarea împotriva experiențelor cu arme nucleare, care se desfășoară în America. Această mișcare se bucură de sprijinul unor importante pături ale populației din S.U.A. și este susținută de aproape toate organizațiile și grupările care luptă pentru pace, precum și de numeroase persoane de cele mai diferite categorii.

Numeroase grupări adresează în acest sens mesaje precise — a spus el. Printre acestea se numără Comitetul național de luptă pentru o politică nucleară rezonabilă, care la 13 februarie 1959 a publicat pe o pagină întreagă în unul din principalele ziare americane, „New York Times", un apel către președintele Eisenhower, președintele Consiliului de Miniștri Hrușciov și premierul Macmillan, precum și către poporul Statelor Unite, cerîndu-le să facă tot posibilul pentru a asigura succesul conferinței de la Geneva în problema încetării experiențelor cu arme nucleare.

Cu o lună în urmă, un alt grup important de cetățeni americani printre care Eleanor Roosevelt, profesorii Howard M. Tones de la Universitatea Harward, C. Wright Mills și Hellen Merrel Lynd de la Universitatea Columbia, a publicat un apel adresat Congresului Statelor Unite în care se denunță războiul ca instrument al politicii naționale și „războiul rece" ca o primejdie pentru pace.

Prof. Holland Roberts a relevat de asemenea numeroasele demonstrații pentru pace, „marșuri ale păcii", care au loc în diferite orașe americane, ca și alte acțiuni ale cetățenilor americani.

În ultimii doi ani, a spus în continuare prof. Holland Roberts, numeroși oameni de știință din America au desfășurat o activitate intensă pentru pace. În mare măsură inițiată și condusă de marele chimist și umanist prof. Linus Pauling, laureat al Premiului Nobel, șeful secției de chimie a Institutului de tehnologie din California.

Prof. Holland Roberts a subliniat că asemenea acțiuni, care nu ar fi fost posibile în urmă cu cîțiva ani, oglindesc dorința tot mai puternică a poporului american de a se pune capăt politicii „pe marginea prăpastiei".

În legătură cu impresiile culese în cursul vizitei sale în R. P. Română, prof. Holland Roberts a spus între altele:

Oamenii din America nu știu multe despre Romînia, despre istoria ei îndelungată și cultura ei remarcabilă. Noi am fost despărțiți de aproape toate sursele de informații, datorită „războiului rece" și politicii care nu permite citirea majorității literaturii ce sosește în America din țările socialiste. Ca și Marco Polo, eu am găsit aici o lume cu totul nouă, foarte unită și strîns legată de celelalte țări socialiste, cu un spirit creator, cu o personalitate proprie. Romînia de astăzi este un mare șantier de construcție. Am constatat aceasta ori unde am fost — de la București la Orașul Stalin, la Tg. Mureș, la Bicaz. Pe șosele se văd puține autoturisme, însă circulă numeroase camioane grele, atît în orașe cît și la sate, care transportă materialele necesare construirii unei baze economice solide, pentru o viață prosperă și îmbelșugată. Am văzut ridicîndu-se case noi de cărămidă, solide și frumoase, în gospodăria agricolă colectivă „Horia, Cloșca și Crișan" din apropierea Orașului Stalin, ca și în celelalte ținuturi rurale pe unde am trecut. Producția este în continuă creștere în toate întreprinderile vizitate — la uzinele metalurgice „23 August" din București, la uzinele de utilaj petrolifer „1 Mai" din Ploești, la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann" din Orașul Stalin.

Am fost, de asemenea, profund impresionat, în calitatea mea de vechi profesor în mai multe regiuni importante din Statele Unite și la toate gradele de învățămînt, de rezultatele școlii romînești.

Am avut prilejul să văd o minunată activitate în multe școli din București.

Am vizitat Regiunea Autonomă Maghiară unde am găsit dovezi convingătoare că socialismul care se construește în Romînia lărește o unitate de nezdruncinat dintre poporul romîn și naționalitățile conlocuitoare.

După cum știe toată lumea, a spus în continuare domnia sa, în America negrii, mexicanii, evreii, asiaticii și indienii suferă de pe urma segregației și discriminărilor în numeroase domenii, și îndeosebi în școlile și universitățile țării noastre. După cum a declarat Curtea noastră supremă, ei nu se bucură de egalitate în ce privește posibilitățile de a studia.

Viața în Romînia este bogată și variată, a spus în încheiere prof. Holland Roberts. Cînd mă voi întoarce în America voi povesti despre succesele pe care le asigură Romîniei noul său regim social, munca creatoare de zi cu zi a poporului unit, munca consacrată construcției pașnice și făcută cu convingerea că oamenii pășesc pe drumul unui viitor plin de prosperitate.

(Agerpres)

Vizitele oamenilor de știință din R.P. Chineză în Capitală

În zilele de vineri și simbătă, membrii delegației Academiei de Științe a R. P. Chineze — oaspeți ai țării noastre au continuat vizitarea diferitelor instituții științifice și economice din Capitală.

Conducătorul delegației, Vu Iu-suen, vicepreședinte al Academiei de Științe a R. P. Chineze, a vizitat Centrul de cercetări chimice și Institutul de mecanică aplicată „Traian Vuia" ale Academiei R. P. Române.

Lin Jun, vicepreședinte al secției de biologie a Academiei de Științe a R. P. Chineze, a făcut vizite la Institutul de cercetări agronomice și la Institutul de inframicrobiologie ale Academiei R. P. Române.

Vicepreședintele secției de științe tehnice a Academiei de științe a R. P. Chineze, Cio Fi-Ke, a vizitat termocentrala Filaret și Institutul de petrol, gaze și geologie.

Oamenii de știință chinezi au cercetat numeroase secții și laboratoare, întreținîndu-se îndelung cu conducătorii instituțiilor respective.

(Agerpres)

O măsură arbitrară a autorităților argentiniene

La 11 aprilie a.c. Ministerul Afacerilor Externe al Republicii Populare Romîne a remis Legației Republicii Argentina la București o notă de protest în legătură cu măsura Guvernului Argentinian prin care, fără a se invoca nici un fapt justificativ, a fost declarat persona non grata secretarul Legației Republicii Populare Romîne la Buenos Aires, Marin Alexie.

Nota subliniază că activitatea secretarului de Legație Marin Alexie, ca și a celorlalți membri ai Legației Romîne din Buenos Aires, a fost dusă cu respectarea strictă a regulilor internaționale și a legilor locale, fiind îndreptată în permanență în direcția dezvoltării relațiilor economice, politice și culturale dintre cele două țări, pe baza avantajelor reciproce și a neamestecului în treburile interne.

În încheierea notei, Guvernul Romîn cere Guvernului Argentinian să returneze la asemenea acte neamicale, care contravin atît intereselor popoarelor romîn și argentinian cît și dezvoltării bunelor relații dintre ele, cît și cauzei colaborării internaționale.

„Cercetări filozofice"

nr. 1/1959

A apărut nr. 1/1959 al revistei „CERCETĂRI FILOZOFICE". Revista are un sumar bogat, cuprinzînd studii și articole consacrate problemelor materialismului istoric, problemelor filozofiei din științele naturii, logicii, istoriei filozofiei, a criticii și demascării ideologiei burgheze și revizioniste. Revista publică editorialul „Dezvoltarea materialismului istoric în procesul construirii comunismului" consacrat problemelor ideologice ridicate de Congresul XXI al P.C.U.S., precum și studiile: „Procesul trecerii spre comunism și salturi istorice în dezvoltarea personalității umane", de N. Dumitru, „Dialectica raportului obiectiv-subiectiv în révoluția socialistă și demascarea ei antimarxistă" de Ion Banu, „Cu privire la problema constituției" de Ioana Mărculescu, „Despre legile generale ale reactivității materiei vii și unele aspecte ale manifestării lor" de Mircea Pop (Cluj), „Judecata de valoare", de Henri Wald.

Revista mai cuprinde numeroase materiale la rubricile: Discuții, Critică și bibliografie, Răspuns la revistele, Mișcarea filozofică de peste hotare, Viața științifică, Note de lectură.

CONSTRUIREA MARELUI COMBINAT SIDERURGIC DE LA MAANȘAN — R. P. CHINEZĂ

PEKIN 11 (Agerpres). — Pe malul sudic al fluviului Iantzi se profilează tot mai limpede contururile Combinatului siderurgic din Maanșan, care se construiește pe baza unei mici uzine. O uriașă armată de constructori, care numără 100.000 de oameni, muncește aci cu mare entuziasm la ridicarea a peste 40 de mari obiective industriale — furnale și cuptoare Martin, cîteva secții de convertizoare și laminoare, două baterii de cocs de mare productivitate, trei mine de minereu de fier și alte obiective industriale.

Peste 200 de întreprinderi industriale din China iau parte la construirea combinatului. Din Uniunea Sovietică, Cehoslovacia, Romînia și R.D. Germană sosesc puternice suflante, autocamioane basculante, aparate de măsurat și alte mijloace tehnice.

Declarațiile lipsite de răspundere ale unor generali din S.U.A.

MOSCOVA 11 (Agerpres). — Ziarul „PRAVDA" din 11 aprilie a publicat un articol intitulat „Declarațiile lipsite de răspundere ale unor generali din S.U.A.", semnat de R. I.MALINOVSKI, mareșal al Uniunii Sovietice.

În ultimele luni — se spune în articol — forțele care se pronunță pentru întărirea păcii au dobîndit un anumit succes. Ideea coexistenței și colaborării pașnice dintre statele cu orînduiri social-politice diferite, întruchipată în documentele Congresului al XXI-lea al P.C.U.S. și în acțiunile concrete ale guvernului sovietic pe planul politicii externe, a fost îmbrățișată și aprobată cu căldură de multe milioane de oameni din toate țările.

Sub presiunea cercurilor largi ale opiniei publice puterile occidentale au acceptat în sfîrșit ideea tratativelor pentru examinarea celor mai importante probleme internaționale, formulate de Uniunea Sovietică. U.R.S.S., S.U.A., Anglia și Franța au ajuns la o înțelegere în legătură cu convocarea la 11 mai la Geneva a unei conferințe a miniștrilor Afacerilor Externe, la care vor fi examinate problemele Tratatului de pace cu Germania și Berlinului Occidental. Aceste conferințe trebuie să-i urmeze o întîlnire la nivel înalt.

Știrea despre aceasta a fost primită cu satisfacție în toate țările și de aproape toate păturile populației.

Dușmanii păcii au simțit că politica lor de atîtare a vrăjbei dintre Vest și Est, politica de menținere a încordării internaționale primește o lovitură nimicitoare. Ei se străduiesc ca prin diferite căi și mijloace să împiedice îmbunătățirea atmosferei internaționale. Urmînd indicațiile acestora, diplomația S.U.A. și a țărilor dependente de America a organizat cu mare zarvă la Washington sesiunea jubiliară a N.A.T.O. — blocul atlantic agresiv. Sesiunea nu a justificat însă speranțele puse de organizatorii ei.

Deși Consiliul N.A.T.O., ascultînd de dictatul conducătorilor americani ai blocului, a făcut totul pentru a complica pregătirile în vederea conferinței miniștrilor Afacerilor Externe și a întîlnirilor șefilor de guverne — se spune în articolul mareșalului Malinovski — el nu a fost în stare să stăvilească năzuința neclintită care se manifestă pretutindeni spre reglementarea problemelor litigioase prin tratative.

Probabil de aceea au urmat un șir de declarații belicoase ale unor generali americani. Nu trece aproape nici o săptămînă fără ca personalități militare din S.U.A. să nu țină discursuri amenințătoare. Ele intervin în politică, se străduiesc să prezerie rețetele lor de reglementare a problemelor internaționale. Orice propunere care urmărește însănătoșirea atmosferei în lume stîrnește mînie în rîndurile personalităților militare din S.U.A.

Recent Norstad, comandantul suprem al forțelor armate ale N.A.T.O. în Europa, iar apoi generalul Gruenther au atacat propunerea cu privire la dezangajarea forțelor armate ale N.A.T.O. și ale Tratatului de la Varșovia.

În momentul de față generalii și amiralii din S.U.A. discută de zor problema Berlinului, ca și cum ar fi vorba nu de o reglementare pașnică, ci de pregătirea unui nou război. Pentru ei problema normalizării situației din Berlin este exclusiv o problemă de strategie militară. Tocmai sub acest aspect amiralul Burke, șeful Statului Major al forțelor navale ale S.U.A., de pildă, înțelege problema Berlinului: „Acasta este o problemă de fermitate, o problemă de putere a voinței, o problemă care constă în a hotărî dacă vom da înapoi sau nu".

Puțin se amînește acest umărat de faptul că nimeni nu a prezentat niciodată nici Statelor Unite, nici vreunei alte puteri occidentale cererea de a da înapoi. Lichidarea regimului de ocupație din Berlinul Occidental și transformarea acestui „oraș de front" într-un oraș liber și pașnic vor fi folositoare tuturor popoarelor și statelor. Acest lucru l-a spus clar și răspicat tovarășul N. S. Hrușciov, președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., la conferința de presă din 19 martie.

Chiar și după explicarea repetată a adevăratului caracter al propunerilor sovietice cu privire la problema Berlinului și la Tratatul de pace cu Germania, personalități militare din S.U.A. continuă să stăruie asupra rezolvării acestor probleme nu la masa tratativelor, ci pe cîmpul de bătălie. La 4 aprilie o comisie a Camerei Reprezentanților a S.U.A. a dat publicității declarațiile lui Mc. Elroy, ministrul de Război, care se pronunță pentru folosirea armelor în ce privește problema Berlinului. M. Elroy a recunoscut în mod public că grupul mixt al șefilor de stat major din S.U.A. examinează diferite variante de acțiuni în „criza Berlinului". Potrivit informațiilor săptămînalului „UNITED STATES NEWS AND WORLD REPORT", „unii comandanți militari superiori din S.U.A. au propus ca această țară să organizeze în Germania (R. F. Germană — n.r.) importante manevre cu folosirea parașutiștilor ca o demonstrație de forță în criza sumbră a Berlinului".

Ministrul de Război american a declarat de asemenea că în cazul izbucnirii unui conflict armat în regiunea Berlinului, Statele Unite se vor considera îndreptățite „să facă uz de arme atomice de orice tipuri". Lui Mc Elroy îi țin isonul alte personalități militare care amenință cu nerușinare Țara Sovietică cu bomba nucleară. Printre altele, generalul Norstad a spus recent în Congresul S.U.A.: „Pornesc de la considerentul că dacă va trebui să facem față unei situații serioase, va trebui să folosim arma atomică, indiferent dacă ea se numește strategică sau tactică".

Asemenea declarații sălbatice sînt făcute de reprezentanți oficiali ai S.U.A.: generalul Twining, președintele grupului mixt al șefilor de stat major, amiralul Burke, șeful statului major și flotei navale și generalul White, șeful statului major al forțelor aeriene.

Aceste declarații nedemne ale unor militari americani, presărate de altfel cu tot felul de cuvinte ignitoare la adresa U.R.S.S., nu pot să nu stîrnească mirare întrucît ele nu contribuie la stabilirea unei atmosfere prielnice succesului apropiatelor tratative. Aceste declarații lipsite de răspundere sînt destinate să sperie cu războiul pe cei cu nervii slabi, dar în același timp ele nu sînt o dovadă de forță, ci un semn de slăbiciune.

Nu pentru prima oară auzim îndemnuri belicoase ale militarilor americani și amenințări la adresa U.R.S.S. Ele nu ne sperie. Poporul sovietic are nervii tari, el a auzit amenințări și înainte.

Aceste îndemnuri ale unor militari ar trebui să pelinișteasă în primul rînd pe americanii înșiși, pe acei oameni lucizi din Statele Unite care nu pot să nu-și dea seama de pericolul pe care îl implică pentru S.U.A., pentru pacea generală asemenea discursuri aițătoare, nesăbuite. Nu întîmplător în America există un număr destul de mare de oameni care se tem ca nu cumva generalul Twining și colegii săi din grupul mixt, care au datoria să păzească securitatea poporului american, să treacă cu vederea urmările unei contralovituri nimicitoare căreia li vor fi expuse în mod inevitabil și Statele Unite, dacă atomiștii imperialiști ar dezlănțui un război nuclear. A trecut vremea cînd S.U.A. erau invulnerabile. Minimalizarea posibilităților reale ale U.R.S.S. de a da o contralovitură agresorului și exagerarea posibilităților celor de peste ocean, mai cu seamă în domeniul rachetelor balistice strategice, nu arată că personalitățile militare din S.U.A. ar da dovadă de rațiune sănătoasă. Generalii și amiralii americani știu acela care trebuie să știe că Țara Sovietică dispune de nu mai puține forțe și posibilități pentru a riposta cu aceleași mijloace cu care este amenințată.

Forțele armate ale U.R.S.S. stau cu vigilență de strajă, păzindu-și patria. Ele nu amenință pe nimeni. Dar nici nu vor îngădui nimănui să amenințe securitatea frontierelor lagărului socialist, munca pașnică a poporului nostru.

„Este timpul să se înțeleagă, a spus tovarășul N. S. Hrușciov în raportul prezentat la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S., că amenințările n-au nici un rost atunci cînd e vorba de Uniunea Sovietică, de lagărul socialist și să se recunoască schimbările radicale care s-au produs în situația strategică din lume.

Acum toată lumea recunoaște marile succese obținute de știința și tehnica sovietică, care a deschis omenirii calea spre Cosmos. Aceste realizări dovedesc posibilitățile de care dispun Uniunea Sovietică, sistemul mondial socialist. Este absolut evident că, dacă Uniunea Sovietică poate lansa o rachetă la sute de mii de kilometri în Cosmos, ea poate lansă fără greș rachete puternice în orice punct al globului pămîntesc". (N. S. Hrușciov, Raport la Congresul al XXI-lea al P.C.U.S. Ed. Politică, pag. 103, n.tr.).

Personalitățile militare cu judecată sănătoasă din țările Europei Occidentale abordează în mod realist aprecierea situației și a posibilităților. Ele își dau seama că, popoarele Europei care au suferit urmările grele ale celui de-al doilea război mondial nu doresc ca un nou război să le pricinuiască suferințe incalculabile. În cercurile militare din Europa Occidentală se constată că fiecareala provocatoare a unor generali americani nu contine nici măcar un grăunte de rațiune sănătoasă. Liddle Hart, cunoscut comentator militar englez, a îndemnat zilele acestea pe conducătorii N.A.T.O. să țină seama de faptul că amenințările cu arma nucleară la adresa U.R.S.S. „nu mai au nici un sens". Middleton, comentatorul ziarului „NEW YORK TIMES", amintește: „A pălăvrăgi cu dezinvoltură în secolul atomic despre o „încleștare hotărîtoare" — aceasta înseamnă a avea o atitudine cu totul nesăbuită. Aceste discuții dau naștere unor întrebări serioase cu privire la starea facultăților mintale ale liderilor noștri militari".

Se pune întrebarea: De ce oare la Washington li se permite unor generali și amirali să facă declarații absurde și periculoase? Cine îi obiaduiește și îi inspiră, dacă abia zilele trecute președintele S.U.A. Eisenhower, a afirmat că S.U.A. urmăresc „înlocuirea dominației forței prin dominația dreptului, iar cîmpul de bătălie prin masa tratativelor"?

În spatele acestor aițători stau cercuri monopoliste puternice care sînt interesate în continuarea cursei înarmărilor, în ascuțirea încordării internaționale. Este vorba în primul rînd de regii „rachetelor", de fabricanții de bombe nucleare și de alte tipuri de armamente care realizează profituri fabuloase de pe urma producției de armament. El se tem de lichidarea focarelor de primejdie militară, întrucît tocmai la aceste focare ei își încălzesc mîinile.

După cum arată observatorul american M. Childs, aceste forțe exercită o influență din culise asupra Casei Albe pentru a determina guvernul S.U.A. „să se situeze pe o poziție rigidă și intransigentă față de orice tratative". Din ordinul lor, persoane îmbrăcate în uniforme militare au rostit cuvîntări provocatoare și instigatoare.

Dar pe cît de absurde sînt chemările instigatoare ale generalilor și amiralilor americani, pe atît de neîntemeiate sînt și calculele inspiratorilor lor. Consecințele acestui plan provocator se vor întoarce împotriva inspiratorilor și organizatorilor lui. Promotorii războiului și-au propus să atîțe pasiunile antisovietice. În fond însă pretutindeni au izbucnit cu și mai multă forță sentimentele de profundă indignare împotriva provocărilor cercurilor militariste americane.

Acum toți își dau seama într-o măsură mai mare decît înainte că Uniunea Sovietică se situează ferm pe pozițiile menținerii păcii. Guvernul sovietic luptă cu perseverență pentru a obține ca toate problemele să fie rezolvate pe calea tratativelor și nu „de pe poziții de forță". Tocmai de aceea guvernul sovietic propune încheierea unui Tratat de pace cu Germania. Dacă puterile occidentale nu vor accepta însă încheierea acestui tratat, Uniunea Sovietică, împreună cu alte state care i-au fost aliate în războiul împotriva cotropitorilor hitleriști, va semna acest tratat cu R.D. Germană. Uniunea Sovietică face tot ce-i stă în putință pentru normalizarea pe cale pașnică a situației din Berlin. În legătură cu aceasta nu amenințăm pe nimeni, ci adresăm un apel puterilor occidentale să căutăm împreună să rezolvăm problemele pe cale pașnică.

Opinia publică mondială vede în declarațiile reprezentanților Pentagonului o primejdie gravă pentru pace.

Oamenii rezonabili, neorbiți de propagandă, refuză să meargă pe drumul lunecos pe care îi împing aițătorii americani. „Generalii care se joacă cu arma atomică, arată ziarul vest-german „NEUE RHEIN ZEITUNG", ar trebui să amuțească: războiul nu este o alternativă. El nu poate fi o alternativă". „Oare aceasta este o politică? — întreabă cu indignare ziarul. Oare aceasta este un răspuns la apelul insistent al Moscovei de a lua loc la masa tratativelor? Acesta este un joc cu cărți false..."

Conducătorii militari de la Washington ar trebui să țină seama de aceste glasuri lucide. Orice acționează în contradicție cu rațiunea sănătoasă care cere menținerea păcii și promovarea unei politici de coexistență pașnică, riscă să-și frîngă gîtul. Cine va îndrăzni să bată cu un pumn războinic în masa tratativelor, va atrage asupra sa mînia profundă a popoarelor.

Trebuie să se țină seama — îndeosebi conducătorii americani — de faptul că dacă imperialiștii vor dezlănțui un nou război mondial, aceasta va fi fără îndoială ultimul și se va termina cu înfrîngerea totală a lumii capitaliste.

Actualitatea INTERNAȚIONALĂ

Este rîndul puterilor occidentale

După o întrerupere de aproape trei săptămîni, cercurile delegațiilor Statelor Unite și Angliei, mîine își reiau lucrările conferința de la Geneva pentru interzicerea experiențelor cu armele nucleare. Evenimentul este așteptat cu mare interes în întreaga lume. Oamenii se întreabă pe bună dreptate: vor reuși în sfîrșit, delegațiile participante să ajungă acum la un acord privind interzicerea, pretutindeni și pentru totdeauna, a exploziilor experimentale cu bombele atomice și cu hidrogen?

Este evident că acum, la reluarea conferinței, ca și în tot timpul desfășurării ei, răspunsul la această întrebare depinde de poziția puterilor occidentale. Dacă guvernele S.U.A. și Angliei ar dori cu adevărat încheierea unui acord atunci înțelegerea s-ar putea încheia fără mari dificultăți. Concluziile conferinței experților de la Geneva privind partea tehnică și propunerile judicioase ale Uniunii Sovietice privind partea organizatorică au oferit și oferă o bază bună pentru elaborarea unui acord definitiv. Dar, în cele peste cinci luni de tratative, delegațiile occidentale nu s-au dovedit interesate în ajungerea la un acord. Ele au adoptat o atitudine obstrucționistă, de tergiversare, de îndreptare a tratativelor pe panta unor discuții ialoviniee, de importanță secundară, iar atunci cînd s-au dezbătut totuși chestiunile esențiale ale acordului, puterile occidentale au încercat să impună prevederi a căror acceptare ar fi însemnat instituirea unui dictat anglo-american în organul de control proiectat și posibilitatea pentru țările care conduc în N.A.T.O. de a trimite în U.R.S.S. spioni sub masca de „observatori".

Au folosit care delegațiile S.U.A. și Marii Britanii regazul întreruperii pentru a aborda acum probleme interzicerii de pe poziție mai realistă, mai apropiată de dorința popoarelor? Din păcate nu există indicii în acest sens. Dimpotrivă. Presa americană face în această perioadă o mare reclamă unor teze pseudo-științifice menite să submineze orice acord privind interzicerea exploziilor experimentale nucleare. Se face astfel mare popularitate proiectului „Argus" sub care sînt cuprinse rezultatele unor experiențe cu arme nucleare întreprinse în toamna trecută de S.U.A. în păturile superioare ale atmosferei și dincolo de limitele ei, rezultate care, chipurile, ar dovedi imposibilitatea stabilirii unui control eficace al încetării exploziilor experimentale.

Citind toate acestea îți vin în minte încercările pe care guvernul S.U.A. le-a făcut la începutul anului pentru a acredita teoria că exploziile experimentale subterane nu pot fi detectate. Ulterior, după cum se știe, unele ziare americane au dovedit falsul acestei afirmații pe care ziaristul american Stone a denumit-o „înșelăciune nucleară". Este un fapt notoriu că proiectul „Argus" este folosit în același scop de discreditare a unui eventual acord. Iar o asemenea politică nu face decît să faciliteze cu și mai mare ușurință construirea de bombe atomice. În legătură cu aceasta, trebuie să avem în vedere și colaborarea militară franco-vestgermană-italiană, denumită „triunghiul înarmărilor", despre care buletinul „BONNER AUSSENPOLITISCHE KORRESPONDENZ" a dezvăluit că: „Sub paravanul frazelor despre Statele Unite ale Europei, noi mergem spre bombele atomice unite ale Europei".

Poziția în această problemă a guvernelor occidentale întîmpină însă o rezistență crescîndă în inseși țările lor. În S.U.A., de exemplu, această împotrivire a fost accentuată de dezvăluirea faptului că, după experiențele americane, în păturile superioare ale atmosferei, stronțiul 90, cel mai primejdios element radioactiv, coboară din stratosferă deci deasupra regiunilor din S.U.A. într-un ritm mult mai rapid decît se credea și anume nu în șapte ani ci în doi. Opinia publică americană a mai fost alarmată atît de faptul că în statul Minnesota (S.U.A.) „a fost depășit nivelul admisibil de contaminare radioactivă la grîu și la alte culturi", cum a declarat dr. Maurice Visscher, membru al Comitetului pentru problemele energiei atomice din acest stat, cît și de contaminarea prin particule radioactive a unor avioane americane care au zburat în mare înălțime. După cum a apreciat agenția Reuter, în S.U.A. se desfășoară acum o campanie „vigurooasă" în sprijinul încetării experiențelor cu arma nucleară. Iar după cum scria nu de mult Grigg, comentator al agenției americane „United Press International", comitetele de acțiune împotriva continuă, ori experiențelor cu bombe atomice și cu hidrogen „se înmulțesc ca ciupercile în țări ca Anglia, Franța, Olanda, Norvegia, Suedia, Elveția, Republica Federală Germană. Mișcarea aceasta se extinde și în rîndurile țărilor „prin tradiție neutre" cum ar fi Suedia sau Elveția".

Mîine, și în zilele următoare, cînd delegațiile vor lua loc la masa tratativelor, vom putea afla în ce măsură presiunile opiniei publice americane, engleze și din alte țări au avut influență asupra poziției cercurilor oficiale din S.U.A. și Anglia.

U. VĂLUREANU

O interesantă experiență a unui fiziolog sovietic

MOSCOVA. — TASS: Cunoscutul fiziolog Vladimir Demihov din Moscova a prezentat unui corespondent al agenției TASS cîinele cîinănesc „Pirat" pe gîtul căruia a fost transplantat acum 15 zile partea din față a corpului unui cățel. Cîinele este vesel și se comportă normal. După cum a comunicat fiziologul, experiența cu cîinele „Pirat" trebuie considerată ca cea mai reușită de pînă acum, întrucît cîinii care au fost supuși în trecut unei astfel de operații au trăit numai 5—6 zile.

Capul de cățel transplantat pe gîtul cîinelui „Pirat" reacționează la tot ce se întîmplă în jur. Nu este necesar ca el să fie hrănit separat. Întrucît stomacul cîinelui „Pirat" hrănește atît cîinele cît și capul de cățel. Toluși capul de cățel soarbe cu plăcere apa din vasul care i se oferă. Capul și-a menținut întreaga capacitate de a se mișca, ceea ce dovedește menținerea legăturilor nervoase și activitatea normală a creierului.

După cum a relatat Vladimir Demihov, cîinele „Pirat" și capul cățelului adorm și se trezesc separat.

Retragerea lui Adenauer din postul de cancelar ar putea aduce schimbări în politica R. F. G.

LONDRA 11 (Agerpres). — Corespondentul din Bonn al agenției REUTER, G. Lang, transmite: Dr. Konrad Adenauer, „cancelarul de fier" al Germaniei Occidentale în vîrstă de 83 de ani, a uimit la 7 aprilie întreaga lume acceptînd candidatura la postul de președinte care de fapt nu prezintă vreo importanță politică.

Această hotărîre va avea urmări foarte mari. La sesiunea de la Washington a Consiliului N.A.T.O., care a avut loc săptămîna trecută, dr. Adenauer a arătat că continuă să se opună categoric unei atitudini flexibile față de ruși în problema Berlinului. Se spune de asemenea că el ar opune cu înverșunare propunerilor lui Harold Macmillan cu privire la crearea unei zone de înarmări limitate în Europa.

După cum s-a anunțat mai tîrziu, propunerea candidaturii dr. Adenauer la postul de președinte a fost făcută pe neașteptate la consfătuirea celor 55 membri ai Comitetului de conducere al partidului creștin-democrat de guvernămînt. Dr. Adenauer, care pînă în prezent a fost ostil acestei idei, și-a schimbat poziția pe neașteptate. La început a cerut să i se dea timp de gîndire. Apoi, după ce au votat în unanimitate această propunere, el s-a retras în cabinetul său și după două ore și jumătate a declarat că consimte. „Dacă considerați că trebuie să fac acest lucru, îl voi face", a spus el.

Eugen Gerstenmaier, președintele Bundestagului, unul din succesorii „posibili" ai lui Adenauer la postul de cancelar, a declarat ziariștilor: „V-aș recomanda să nu considerați aceasta ca un fel de demisie. Nu am avut impresia că se gîndește la o demisie, ci, dimpotrivă". Gerstenmaier a adăugat: „El se gîndește cum poate deveni ceva mai mult decît un cancelar".

Gerstenmaier a fost întrebat de ziariști dacă la luarea acestei hotărîri s-a ținut seama de considerente de politică externă. Dr. Gerstenmaier a răspuns: *„Firește, s-a discutat problema influenței pe care o va avea asupra situației faptul că cancelarul federal va înceta să mai fie șeful guvernului".*

Ziariștii l-au întrebat pe Gerstenmaier care este părerea sa în legătură cu motivele care l-au îndemnat pe Adenauer să ia această hotărîre neașteptată. Gerstenmaier a răspuns: „Cancelarul neașteptat al acestei chestiuni și unanimitatea care a-a manifestat simultan".

Adversarii politici criticau tot timpul rigiditatea dr. Adenauer, în special îl atacau social-democrații care îl considerau pe Adenauer drept ultim reazim al războiului rece. Politica sa de pe poziții de forță în relațiile cu ruși nu se bucură nici pe departe de aprobarea totală nici chiar în rîndurile propriului său partid creștin-democrat și de aceea, retragerea sa ne determină să presupunem o eventuală schimbare a politicii externe a Germaniei Occidentale.

Cei mai probabili candidați la postul de succesor al lui Adenauer sînt două persoane: dr. Gerstenmaier și vice-cancelarul prof. Ludwig Erhard, care este și ministru al Economiei. Se știe că dr. Gerstenmaier se pronunță pentru o politică internațională mai puțin rigidă. El are ambiții în domeniul politicii externe și probabil că va ști să-și asigure un sprijin puternic pentru candidatura sa la postul de cancelar.

P. S. D. G. acuză puterile occidentale și guvernul R. F. G. pentru nesocotirea propunerilor U. R. S. S. și R. D. G. în problema germană

BONN 11 (Agerpres). — TASS transmite: Conducerea P.S.D.G. a dat publicității vineri un amplu document în care este fundamentat în mod amănunțit planul de reglementare a problemei germane („Planul P.S.D.G. privitor la Germania") elaborat de acest partid. În acest document, alcătuit din trei capitole sînt explicate principiile de bază ale planului P.S.D.G. publicat anterior, și sînt repetate toate propunerile principale făcute anterior de P.S.D.G. pentru reglementarea problemei germane.

P.S.D.G. acuză în documentul său politic puterile occidentale și guvernul R. F. Germane că, promovînd politica înarmării Germaniei occidentale în cadrul N.A.T.O., au nesocotit toate propunerile U.R.S.S. și R. D. Germane în problema germană. Referindu-se la perioada anului 1952, cînd puterile occidentale au insistat asupra creării așa-numitei „comunități defensive europene", P.S.D.G. își exprimă indignarea față de faptul că guvernul R. F. Germane a considerat atunci posibil să arunce la o parte ca pe un „pelec de hîrtie" nota guvernului sovietic în problema germană din 10 martie 1952. „Ocazia a fost pierdută, se spune în legătură cu aceasta în document. Șansele au rămas nefolosite, întrucît pe atunci totul era subordonat realizării comunității defensive europene, înarmarea fiind unicul scop". Referindu-se la poziția de mai tîrziu a guvernului R. F. Germane în problema germană, **P.S.D.G. arată urmările fatale ale hotărîrii Bundestagului din 25 martie 1958 cu privire la înarmarea atomică a Bundeswehrului.** „La 25 martie 1958, se subliniază în documentul P.S.D.G., — cercul s-a închis... Politica guvernului federal în problema reunificării a dat greș".

Acțiuni ilegale ale autorităților militare franceze împotriva unei nave cehoslovace

PRAGA 11 (Agerpres). — CETEKA transmite: La 7 aprilie 1959 nave militare franceze au capturat în mod ilegal în larg nava cehoslovacă de transport „Lidice", care transporta în portul marocan Casablanca mărfuri comerciale a căror livrare se făcea în baza unui acord cu guvernul Marocului. După capturare, nava „Lidice" a fost silită să-și schimbe direcția și a fost escortată în portul algerian Oran, unde este în mod ilegal reținută pînă astăzi.

În legătură cu aceasta a fost remisă guvernului francez o notă prin care guvernul cehoslovac protestează cu hotărîre împotriva acțiunii samavolnice a autorităților franceze, care reprezintă o încălcare flagrantă a principiilor fundamentale ale dreptului internațional și libertății de navigație în larg.

În nota sa guvernul cehoslovac cere stăruitor ca guvernul francez să ia de urgență măsuri pentru eliberarea navei comerciale cehoslovace „Lidice" și a încărcăturii acesteia, îngrijindu-se să nu se mai repete asemenea acțiuni ilegale ale autorităților militare franceze, care pun în primejdie relațiile dintre state și securitatea navigației în larg.

*

PARIS 11 (Agerpres). — TASS transmite: În urma capturării de către navele militare franceze a vasului cehoslovac de transport „Lidice", primul ministru ad-interim al Marocului, Bouabib, a chemat pe ambasadorul francez la Rabat căruia i-a declarat că guvernul marocan consideră acțiunile marinei militare franceze ca „extrem de primejdioase".

O dezmințire a agenției TASS

MOSCOVA 11 (Agerpres). — TASS transmite următoarea declarație: În ultimul timp agențiile americane ASSOCIATED PRESS și UNITED PRESS INTERNATIONAL și agenția franceză FRANCE PRESSE, referindu-se la informații primite din Port Said, răspîndesc știri potrivit cărora s-ar afla în drum spre Irak venind din Uniunea Sovietică, 855 de „tineri kurzi sovietici înarmați, bine instruiți pentru ducerea unui război de partizani". Aceste știri sînt reluate pe larg îndeosebi de presa Republicii Arabe Unite, plăsmuindu-se în legătură cu aceasta fel de fel de falsuri în privința Uniunii Sovietice.

Agenția TASS este împuternicită să declare că aceste știri sînt născociri pure.

În realitate, la începutul lunii aprilie, au plecat pe bordul motonavei sovietice „Gruzia" din Odesa la Basra (Irak) 459 de cetățeni irakieni de naționalitate kurdă, care în 1947 au părăsit Irakul pentru a scăpa de persecuțiile la care îi supunea regimul reacționar colonialist Nuri Said-Feisal pentru participarea la mișcarea de eliberare națională a poporului irakian și au găsit adăpost în Uniunea Sovietică. Ei sînt însoțiți de familiile lor — soții și copii al căror număr se ridică la 394 persoane.

După proclamarea Republicii Irak, acești kurzi care trăiau în diferite localități din Uniunea Sovietică, și-au exprimat dorința de a se întoarce în patrie și guvernul irakian a făcut cunoscut să este gata să-i primească. Ei se repatriază în Irak împreună cu familiile lor cu sprijinul Uniunii Societăților de Cruce Roșie și Semilună Roșie din U.R.S.S. Printre kurzii irakieni repatriați se află aproximativ 100 de bărbați — persoane în vîrstă și invalizi.

Acestea sînt faptele și ele sînt suficient de bine cunoscute acelora care răspîndesc născocirile sus-menționate. După cum se vede, merg prost treburile pentru aceia, care, erijîndu-se în apărători ai intereselor arabilor, recurg la asemenea mijloace josnice față de această acțiune umanitară.

Irakul a pășit pe calea eliberării

Cuvîntare rostită de A. K. Kassem la Casa ofițerilor din Bagdad

BAGDAD 11 (Agerpres). — TASS transmite: Luînd cuvîntul vineri la Casa ofițerilor în fața unui auditoriu format din ofițeri, sergenți și soldați ai armatei irakiene, primul ministru **Abdel Kerim Kassem** a vorbit despre situația forțelor armate ale Republicii Irak. Armata irakiană, a spus el, dispune în prezent de toate tipurile necesare de armament, ea este pregătită „să dea o ripostă oricărei forțe a imamicului care ar cuteza să atace țara noastră".

Kassem a subliniat că **eforturile depuse de tînăra Republică Irak pentru întărirea forțelor sale armate nu sînt făcute cîtuși de puțin în scopuri agresive ci ea face aceasta în scopul apărării poporului irakian și a Republicii Irak.**

Noi nu ne vom lăsa influențați de propaganda mincinoasă inutilă care în curînd se va demasca ea însăși, a declarat Kassem. **La această propagandă vom răspunde prin muncă creatoare.**

Vorbind despre cuceririle poporului irakian după revoluție, Kassem a spus: **„Țara noastră s-a eliberat de cătușele rutinei și stagnării, a pășit pe calea eliberării... În prezent, în Irak nu există colonialiști străini sau acei care caută să-și instituie dominația asupra noastră...** Acum nici un străin nici un stat străin nu ne domină, nu stăpînește în țara noastră".

„Revoluția din Irak a subliniat Kassem a fost înfăptuită în interesul vostru. În viitorul apropiat vor dispare la noi cocioabele jalnice. Datorită eforturilor în muncă ale tuturor fiilor cinstiți ai patriei, datorită eforturilor voastre în curînd vom putea construi case noi, școli, spitale, întreprinderi industriale, vom putea realiza diferite proiecte de construcție, vom putea transforma Irakul într-o fortăreață națională trainică care va sluji atît intereselor poporului irakian însuși, cît și intereselor celorlalte state arabe și musulmane".

Artiști romîni pe scena Teatrului Mare al U.R.S.S.

MOSCOVA. — TASS: La 10 aprilie, pe scena Teatrului Mare al U.R.S.S., soprana Teodora Lucaciu și baritonul Ladislau Konya au interpretat cu mult succes rolurile Tatianei și al lui Oneghin din opera „Evgheni Oneghin" de Ceaikovski.

Într-o convorbire cu un corespondent al agenției TASS, prof. Boris Haikin, care a dirijat spectacolul a spus: Ansamblul Teatrului Mare a primit cu bucurie pe tinerii cîntăreți romîni. Teodora Lucaciu și Ladislau Konya au remarcabile posibilități vocale și un incontestabil talent scenic.

În seara zilei de 11 aprilie, soliștii romîni au dat un frumos recital la Casa oamenilor de știință din Moscova, care s-a bucurat de un frumos succes.

În cîteva rînduri

● Racheta cosmică sovietică a străbătut deja peste 250 milioane kilometri în jurul Soarelui, în prezent racheta se află la aproximativ 20 milioane kilometri de Pămînt, adică de 60-70 de ori mai departe decît Luna. La sfîrșitul acestui an distanța de la Pămînt la racheță va depăși 150 milioane kilometri. (TASS).

● Autoritățile Berlinului occidental au interzis o adunare a P.S.U.G. care urma să aibă loc în cartierul Neukoln. După interzicerea adunării, în fața clădirii unde aceasta urma să aibă loc, au fost postați polițiști. (ADN).

● *26000 de muncitori de la 18 uzine ale societății U. S. Rubber Company (S.U.A.) au declarat grevă în sprijinul revendicărilor privind sporirea salariilor și îmbunătățirea condițiilor de muncă. În luna februarie a acestui an au avut loc în S.U.A. 300 de greve la care au participat 140.000 de muncitori. (Ag.).*

● În regiunea orașului Nurnberg (R.F.G.) au fost amplasate tunuri atomice americane. (Ag.).

● **Președintele AFL-CIO, G. Meany, a declarat că economia S.U.A. nu s-a restabilit încă după declin. „Numărul real al șomerilor, a fost în martie de 5.800.000 iar nu de 4.326.000 cum a anunțat guvernul. (U.P.I.).**

● Ieri a plecat din Budapesta într-o vizită de prietenie în R.P. Chineză, R.P.D. Coreeană, R.P. Mongolă și R.D. Vietnam delegația de partid și guvernamentală a R.P. Ungare, condusă de Ferenc Munnich, președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Ungare. (M.T.I.)

● *În diferite regiuni ale Pakistanului de Est bîntuie epidemia de holeră și de variolă. În cursul ultimelor trei luni s-au înregistrat 2.873 de cazuri de holeră, dintre care 1.849 mortale. (TASS).*

● Pe locul unde se afla lagărul de concentrare hitlerist pentru femei Ravensbruck, va avea loc la 12 septembrie dezvelirea unui monument ridicat în memoria celor 92.000 de femei și copii din diferite țări ale Europei, care au pierit acolo. (ADN).

● *În 1958 în Franța au avut loc 138.760 accidente de circulație care s-au soldat cu 8.080 morți și 171.283 răniți. (F.P.).*

● La Accra s-a deschis Congresul Sindicatelor din Ghana, la care participă reprezentanții a 350.000 de muncitori. (R.)

Șomajul cronic este o calamitate pentru S. U. A.

a declarat liderul sindical american W. Reuther

WASHINGTON 11 (Agerpres). — TASS transmite: În cadrul conferinței pentru problemele șomajului, W. Reuther, președintele Sindicatului unit al muncitorilor din industria de automobile și avioane, a rostit un discurs în care a criticat aspru guvernul, inclusiv pe președintele Eisenhower, pentru „colosala indiferență", după cum s-a exprimat el, față de problema șomajului. **Șomerii din Statele Unite,** a declarat el, **nu-și pot hrăni familiile cu fraze generale și cu promisiuni. El vor ca pe frontul muncii să fie luate măsuri urgente.... CONSIDERĂM CĂ ȘOMAJUL CRONIC DE MASA ESTE O CALAMITATE NAȚIONALĂ CARE CERE SĂ FIE LUATE MĂSURI URGENTE".**

Marea tragedie a Statelor Unite, a continuat vorbitorul, **este că în timp ce uriașele nevoi din țara noastră rămîn nesatisfăcute, „economia americană șchioapătă, aflîndu-se la un nivel scăzut și milioane de muncitori nu au de lucru iar o mare parte din capacitățile noastre de producție nu sînt folosite...**

Noi, americanii punem o întrebare simplă și cerem răspunsul. Dacă pot fi folosite complet brațele de muncă și capacitățile de producție în industria care pregătește arme pentru război și distrugere, de ce nu pot fi folosite complet brațele de muncă și capacitățile de producție în industria producătoare de mărfuri pentru viața pașnică?...

Consecințele unei politici nerealiste

Italia se află în momentul de față la răscruce. Cercurile conducătoare ale țării au avut de ales între acceptarea unor propuneri pașnice formulate de țările socialiste și cedarea în fața presiunilor americane privind instalarea rampelor pentru lansarea rachetelor. Cercurile conducătoare au preferat să accepte rachetele americane în locul promovării unei politici de colaborare pașnică în Mediterana și în acea regiune a Europei de care Italia este legată prin vechi relații. Aruncînd zarurile în acest fel, cercurile guvernante din Italia au pornit prin urmare pe calea încordării internaționale, pe drumul pregătirilor față de război. Propaganda oficială încearcă să acrediteze ideea că acordul italo-american are un caracter strict defensiv. Presa italiană de dreapta continuă de asemenea să bată monetă în legătură cu două din tezele susținute de oficialități. Se pretinde că rachetele ar fi necesare pentru apărarea țării și că acordul ar fi o consecință de neînlăturat a participării Italiei la N.A.T.O. Nu este deloc greu să demonstrezi inconsistența acestor așa zise argumente.

Aprecierile despre caracterul „defensiv" al acordului nu sînt luate în serios nici chiar de către unele agenții occidentale de presă. „Associated Press"—agenția americană despre care se poate presupune că are cunoștință despre adevăratele scopuri ale politicii externe a S.U.A. — nu se dădea inițiuri să aprecieze că „odată cu încheierea acordului americano-italian privitor la bazele de rachete, devine posibilă lansarea de pe teritoriul Italiei a rachetei de tip „Jupiter" în direcția regiunilor sudice ale Uniunii Sovietice". Ziarul vest-german „Die Welt" reproducea chiar o hartă cu privire la raza de acțiune a rachetei.

Cei ce argumentează că rachetele sînt necesare apărării Italiei sînt nevoiți să recurgă la tot soiul de subterfugii pentru a-și putea susține tezele agresive. Se știe însă prea bine că nici o țară socialistă nu nutrește intenții agresive cu privire la Italia. De altfel, aceste țări nici nu au frontiere comune cu Italia. Cercurile agresive dîndu-și seama de imposibilitatea în care se găsesc de a demonstra teza „amenințărilor" cărora ar trebui să-i facă față Italia, au inventat de acea basmul potrivit căruia în unele țări socialiste din Balcani ar fi fost instalate rampe în vederea lansării rachetelor. După cum se știe, și acest lucru a fost spus și subliniat cu diferite prilejuri, nimic din toate acestea nu e adevărat. De altfel nici Washingtonul nu îndrăznește să susțină pe față asemenea minciuni. Însuși generalul Thomas White, comandantul Statului Major al forțelor aeriene ale S.U.A. s-a văzut nevoit să recunoască faptul că în statele socialiste din Europa răsăriteană nu există asemenea rampe. Dar, se vede treaba că în statele capitaliste, nu este socotit prudent ca informațiile de care dispun cercurile oficiale (cum ar fi cele ale generalului White) să fie aduse la cunoștința maselor largi ale opiniei publice! Căci, altfel, cum ar mai putea fi alimentat războiul rece, cum ar mai putea fi justificată instalarea rampelor, cum ar mai crește profiturile negustorilor de tunuri?

Se mai pretinde de către cercurile conducătoare italiene că acordul e urmarea inevitabilă, fatală, a participării țării la alianța agresivă nord atlantică. Este foarte adevărat că participarea la N.A.T.O. incumbă statelor membre obligații agresive. Cu toate acestea este prea bine cunoscut că nu toate statele din N.A.T.O. au putut fi obligate pînă în acest moment să accepte crearea bazelor americane ale morții pe teritoriul lor. Afirmația la care ne referim privind „inevitabilitatea" luării unor anumite măsuri trădează, de altfel, o stare de lucruri bine cunoscută opiniei publice. Este vorba de capitularea în fața presiunilor S.U.A. ceea ce duce la renunțarea de a promova o politică independentă. Acum, în urma creării rampelor din Italia, a devenit și mai clar că guvernul și parlamentul italian sînt lipsite de fapt de orice drept de a lua hotărîri și de a controla măsuri militare importante care au loc pe pămîntul Italiei.

Ce înseamnă aceasta? Că Italia poate fi atrasă și mai ușor ca înainte în agresivnile planuite de cercurile militariste americane. Aceasta înseamnă că mijloacele utilizate asupra poporului italian s-au întărît considerabil. Este doar evident că rachetele vor constitui o teribilă și permanentă amenințare, din toate punctele de vedere, împotriva poporului italian. Crearea bazelor pentru rachete presupune o acțiune de expropiere a terenurilor agricole ceea ce va produce daune însemnate nu numai producătorilor individuali ci și economiei țării în ansamblu. Este vorba apoi și de un alt aspect al problemei. Cu prilejul experiențelor de pînă acum făcute de S.U.A. s-a văzut că aceste arme americane constituie o permanentă primejdie pentru populația din regiunile înconjurătoare. Din 10 proiectile lansate la Cape Canaveral opt au explodat la baza de lansare sau în aer din cauza proastei funcționări a mecanismelor. Nu mai vorbim de pericolul radiațiilor atomice. În sfîrșit, un alt factor de care opinia publică italiană nu poate să nu țină cont este cel privitor la cheltuielile pe care le necesită crearea acestor baze. „Financial Times" a calculat că fiecare bază pentru rachete costă între 13 și 16 miliarde de lire italiene iar întreținerea între 75 și 100 miliarde de lire. Aceste sume gigantice vor fi acoperite, bineînțeles, direct sau indirect de către contribuabilii italieni.

Acestea sînt numai cîteva din aspectele problemei instalării de rampe pe teritoriul Italiei. După cum lesne se poate vedea, consecințele acestei politici nerealiste sînt cît se poate de îngrijorătoare pentru pacea în Europa ca și pentru poporul italian. Încheierea acestui acord tocmai în perioada pregătirilor pentru tratativele care vor începe în curînd între cele patru puteri nu poate să nu stîrnească legitima îngrijorare a popoarelor.

Se pune întrebarea dacă această politică servește interesele păcii și securității internaționale. De bună seamă că nu. Pacea nu ar avea decît de cîștigat de pe urma promovării de către Italia a unei politici constructive, realiste, de extindere a legăturilor cu statele învecinate indiferent de sistemul lor social, economic. Italia ar avea toate posibilitățile pentru a-și extinde relațiile de prietenie și colaborare cu statele din apropierea ei. Legăturile culturale, comerciale apropie oamenii. Acest adevăr nici nu mai trebuie demonstrat. Oare securitatea Italiei nu ar fi cel mai bine apărată și consolidată prin întreținerea unor relații cordiale, de colaborare, cu statele din apropiere? Oare Italia nu ar profita mai mult de pe urma unui larg schimb de idei și de mărfuri cu alte state? De aceea ar fi mult mai util pentru întărirea păcii și a securității internaționale a statelor care fac parte din această regiune a lumii ca factorii de răspundere din Italia să acționeze în acest sens, să colaboreze în mod sincer. Avantajul va fi reciproc.

EUGEN PHOEBUS

Rachete americane într-o piață din Neapole pentru „sărbătorirea" a zece ani de la constituirea N.A.T.O.

Săracă dar... H-„onestă"
Desen de CANOVA din „l'UNITA"

SPECTACOLE

TEATRE: Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. 11: Nunta lui Figaro; 19.30: Faust; Național „I. L. Caragiale" (sala Comedia) 19: Năbădăioșii; 15: Steaua fără nume; 19.30: Pescărușul; Național „I. L. Caragiale" 19.30: Matineu literar; 13: Arborele genealogic; 19.30: Diplomații; Armatei (sala Ursuleț) 10: Marea aventură a lui Tom Sawyer (spectacol cedat); 19: Marea aventură a lui Tom Sawyer; 20: Minaliții nepotiți; Municipal (sala Matei Millo) 15.30: Omul cu arma; 20: Eșop; Municipal (sala Filimon Sîrbu) 10: Profesiunea doamnei Warren; 15: Tache, Ianke și Cadîr; 20: Moartea unui veșnic călător; Tineretului 10: David Copperfield; 18: Voda Cuza și Unirea; 20: Ultimul tren; „C. Nottara" 20: Nota zero la purtare; „C. Nottara" (sala Libertății) 10: Elogiu cocoșii; 19: La telefon Taimîrul; 20: Acolo departe; Municipal C. P. R. 10: Meșterul Manole; 15.30: Bătrînul lui Bogdan; Operetă 10.30: Medalion Kalman; 19.30: Vînzătorul de păsări; Evreiesc de Stat 20: Pierzanie Dubrovner; Ansamblul de cîntece și dansuri C. C. S.: La cîntec, în slăvire libertate: Țăndărica (sala Odeon) 11: Albă ca zăpada; 17: Aripile pădurii; 20.30: Mîna cu 5 degete; Țăndărica (sala din str. Academiei) 11: O călătorie prin țări minunate; 19.30: Umbra pe sfori; „C. Tănase" (sala Savoy) 11: Nunta la mînăstire; 16.30: Te-aștept diseară la concert; 20: Revista 58; (sala din Calea Victoriei 124) 20: București 580; O.S.T.A. (sala Dalles) 20.30: Bucureștiul vede, cîntă și dansează; O.S.T.A. (sala Casei Prieteniei Romîno Sovietice) 20.30: Dansul notelor; Circul de Stat 20.30: Primăvară la Praga.

CINEMATOGRAFE: Patria, București: Mingea; Republica, Elena Pavel Înfrățirea între popoare, 1 Mai: Între noi părinții; Magheru, Lumina, Gh. Doja, Libertății: În întîmpinarea fericirii; V. Alecsandri, I. C. Frimu: Minuna specială; 8 Martie, N. Bălcescu: Comicos; Al. Sahia: Născuți în furtună; Central, 13 Septembrie, Arta: Nautis; Victoria: Cerul infernului; Maxim Gorki, 30 Decembrie: Răsfățatul; Timpuri Noi: Singele tău salvează vieți, Alfabetul, Dimineața Mihaelei, Avionul TU 114, Pionier 11/1958, Jurnal de actualități nr. 14; Tineretului: Haiducii; Al. Popov: Academia de Artă a U.R.S.S., Parada dansurilor, Dimineața Mihaelei, Jurnal de actualități nr. 13; Grivița, Aurel Vlaicu: filmul Decebal; Vasile Roaită, Donca Simo: Voluntarii; Cultural, M. Eminescu: D-ale carnavalului; Unirea, G. Bațovia: filmul Comunistul; Const. David, 16 Februarie: Tatăl meu actorul; Flacăra: Paginile trecutului; Munca, Volga: Un ciclu au fiime în cinstea sărbătoririi a 10 ani de la înființarea Consiliului Mondial al Păcii; Miorița: Moralitatea doamnei Dulska; 23 August: filmul Visul apusberat; Ilie Pintilie: filmul Petru pași în nori; Popular: filmul Viața nu iartă; 8 Mai: Pădurea lui Anatol; Drumul Serii, G. Coșbuc, T. Vladimirescu: O cursă neobișnuită; Olga Bancic: Călătorie peste trei mări; 8 Octombrie: Legenda uraganului.

TELEVIZIUNE: Duminică 12 aprilie: 9: Emisiune pentru copii: scenele „Kaima" de Vojtek Cinybulk. Interpretează ansamblul Teatrului de păpuși „Licurici" din Bacău; 10: Filmul pentru copii „Tedi Mormîlă"; 10.10: Poșta copiilor; 11: Emisiune pentru sate. În jurul orei 16.30, transmisie de la Stadionul Dinamo a meciului de rugby dintre echipele Dinamo București—Progresul București, din cadrul campionatelor republicane de rugby; 19: Informațiile după amiezii; 19.05: Arta populară la Muzeul Bruckenthal; 19.25: „Pe aripile vieții". Interpretează: Ștefan Mihu, Ionel Banu, Dumitru Nicolae și Nicuțor Teodorescu. Acompaniază o formație instrumentală condusă de Gica Rădulescu; 20: „Drum prin țară"—montaj de versuri; 20.25: Filmul documentar „Echipa artistică Dezrtinski"; 20.45: Jurnalul televiziunii; 21.05: „Noi și rolul meu"— (actori de prosă într-o emisiune muzical-distractivă); 22.15: Ultimele știri și rezultatele sportive.

TIMPUL PROBABIL

Institutul Meteorologic Central anunță pentru zilele de 13, 14 și 15 aprilie, următorul timp probabil:

În București: Vreme călduroasă la început, apoi în curs de răcire ușoară. Cer variabil, temporar noros și favorabili pentru slabe. Vînt cu intensificări de scurtă durată. Temperatura în scădere ușoară.

În țară: Vreme instabilă, cu cerul variabil, temporar noros. Ploi locale și cu caracter de averse vor cădea în cea mai mare parte a țării. Vîntul va prezenta intensificări de scurtă durată din sectorul vestic. Temperatura în scădere ușoară. Minimele vor fi cuprinse între 2 și 10 grade, iar maximele între 14 și 22 grade.

Redacția Piața Scînteii Tel. 17.60.10. Administrația 17.60.10—17.60.20, interior 1.400, Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții. Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin".